KÜZDELEM AZ ÖRVÉNNYEL

Újsághír: „Dr. Perjési László, a Csongrád megyei tanács elnöke a Magyar Népköztársaság Életmentő Emlékérmével tüntette ki Káity Zsoltot, az újszegedi Mező Imre Iskola hetedik osztályos tanulóját és Muzsnyai Antalt, a szegedi Fodrász Vállalat ipari tanulóját".

A Csongrád megyei lap, a Dél-Magyarország a két fiú pontos címét is közölte, de Zsoltot hiába kerestem otthon, nem tudtam találkozni vele. Csak másnap, az iskolában.

— Kézről kézre adtak a rokonok. Mindenki látni akarta a kitüntetésemet — újságolta.

— Büszkék rád. Fényképed a csapatfaliújságra is felkerült — jegyeztem meg.

Elmosolyodott.

— A Tarzan őrs tagja vagyok. A srácok mérgesek voltak, amiért eddig nem szóltam nekik. De hát mit mondhattam volna? Baj volt, segíteni kellett.

Helyeslően bólogattam. Közben arra gondoltam, hogy milyen különös az ember. Ez a kisportolt, kitűnően kosárlabdázó fiú, akiről azt mesélik, hogy nem veti meg a dicsőséget, szeret középpontba kerülni, egy-egy furfangos labdadobással hencegni, élete hősies pillanatát titokként őrizte.

Az esetről csak Ruzsnyai Anti tudott. A legjobb barát, aki maga is cselekvő részese a történetnek.

Mindketten szenvedélyes horgászok. A szóban forgó napon is korán kiültek a Maros partjára, a deszki szakaszra, ahol nagy halakat lehet fogni.

A nap egyre melegebben sütött. A sejtelmesen csobogó víz fürdésre csábított. De a tudat, hogy a csali bármikor megmozdulhat, a bot mellett tartotta őket.

— A nagy figyelésben észre sem vettük, hogy strandolók ütnek mellettünk tanyát. Csak akkor kaptuk fel ijedten a fejünket, amikor a vízben lubickoló fiú elúszott a bója mellett. „Vigyázz, ott örvényes!" kiáltotta Anti. A parton vetkőző férfi is rászólt a fiára, de az már nem tudott visszafordulni... Kétségbeesett sikoltására vízbe vetettem magam, pedig rettenetesen félek a Maros örvényeitől. Néhány karcsapás után én is sodrásba kerültem. Úgy éreztem, mintha mázsányi súly húzna lefelé. Eszembe jutott édesapám tanítása. Elengedtem magam. Az örvény előbb a mélybe, aztán fölfelé vitt. A fiú mellett bukkantam ki a vízből.

Antit, aki követte Zsoltot, ugyancsak elragadta az ár, sebesen forgatta egy darabig, aztán kidobta egy nyugodtabb „szigetre".

— Add ide a kezed — hallottam a barátom hangját. — Egyik karommal magamhoz öleltem az alélt fiút, a másikat Anti felé nyújtottam. De a mázsányi súly újra elkezdett lefelé húzni. Rengeteget ittam, de végre megint a felszínen voltam a bajba jutott sráccal. Minden erőmet összeszedtem és elrúgtam magam a hullámoktól.

Anti ekkor már az édesapa életéért küzdött, aki a gyermeke után úszott.

— Vidd a partra a fiút és menj segítségért — mondta a barátom.

Zsolt levegő után kapkodva futott kilométereken át. Fellármázta a fürdőzőket, a rendőrséget, a tűzoltókat. De az édesapán már nem segíthetett. A 12 esztendős szőregi Szabó Árpád azonban él, egészséges.

— Kisdobos voltam, amikor apuék uszodába vittek. És én a vízben nemcsak karcsapásokat tanultam, hanem azt is, hogy a bajba jutottakon segíteni kell — fejezte be Zsolt.

Faragó György

Fotó: Gámán Gábor

CSONGRÁD MEGYÉBEN JÁRTUNK

GRÁD

BOMBA FORMA

A szegedi általános iskolák tornaterem ínségben sanyarognak. A harminckét intézmény közül mindössze nyolcban van megfelelő tornaterem. Különös módon – vagy talán éppen ezért – mégis itt kapott lábra egy nagyszerű tömegsportakció: a Bombaforma. Sághi György, a városi tanács művelődési osztályának főelőadója, az új versenyforma egyik életre hívója mondta:

– Az ötletet a televízióban látott NDK tömegverseny adta. A második osztályosoktól a hetedikesekig minden évfolyam részt vett a versenyünkben, egy csapatban negyven gyerek szerepelt. A vetélkedők egész évben folynak, a döntőbe négy csapat kerül, az összecsapásokat az új városi sportcsarnokban bonyolítjuk le. Az idén már külföldiekkel is összemérjük erőnket, testvérvárosunk, Szabadka úttörőivel találkozunk.

– Hogyan állítják össze a verseny gyakorlatait?

– Minden testnevelő tanár a saját fantáziája szerint.

Miközben beszélgetünk, szemem egy nagyméretű falfestményre téved. Csupa sportoló gyerekfigurát ábrázol.

Sághi György elkapja pillantásomat.

– Majd elfelejtettem, ez is a Bombaformához tartozik. Akciónkat ugyanis képzőművészeti pályázattal kapcsoltuk össze, amelynek témája a sport volt. Úgy éreztük, a testnevelésben, a sportolásban rejlő lehetőségeket eddig nem nagyon vették észre az úttörő-képzőművészek, vagy nem hívták fel rá a figyelmüket. Egy kicsit ezzel is frissíteni akartuk az ifjú alkotók fantáziáját.

Bőcs Ferenc
Fotó: Szalay Béla

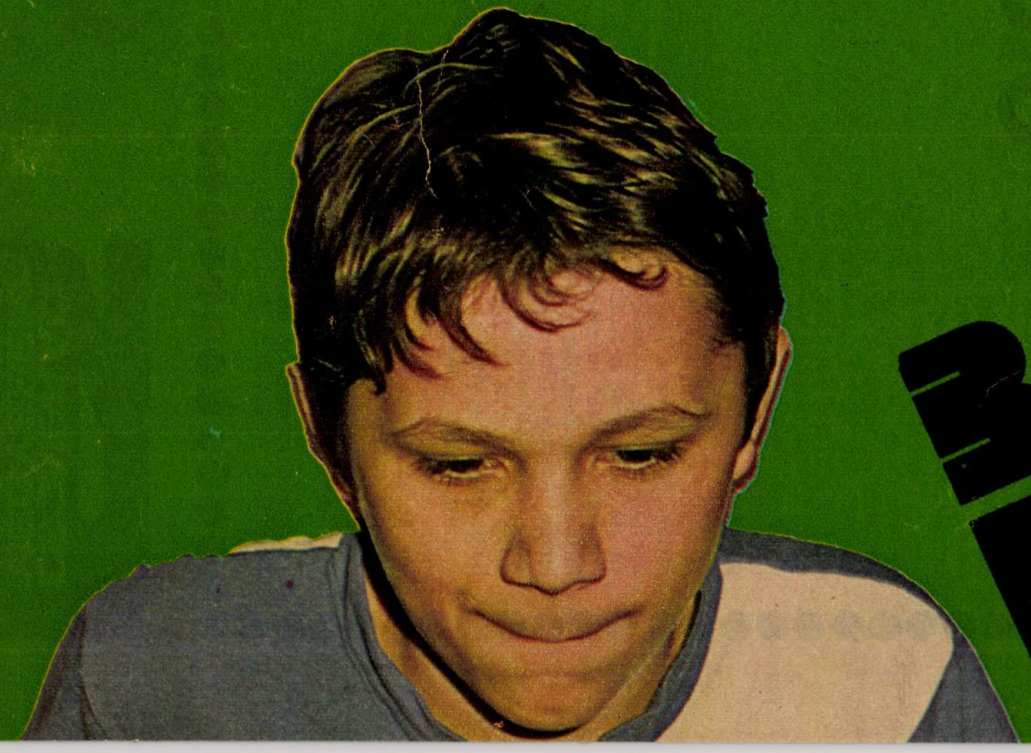

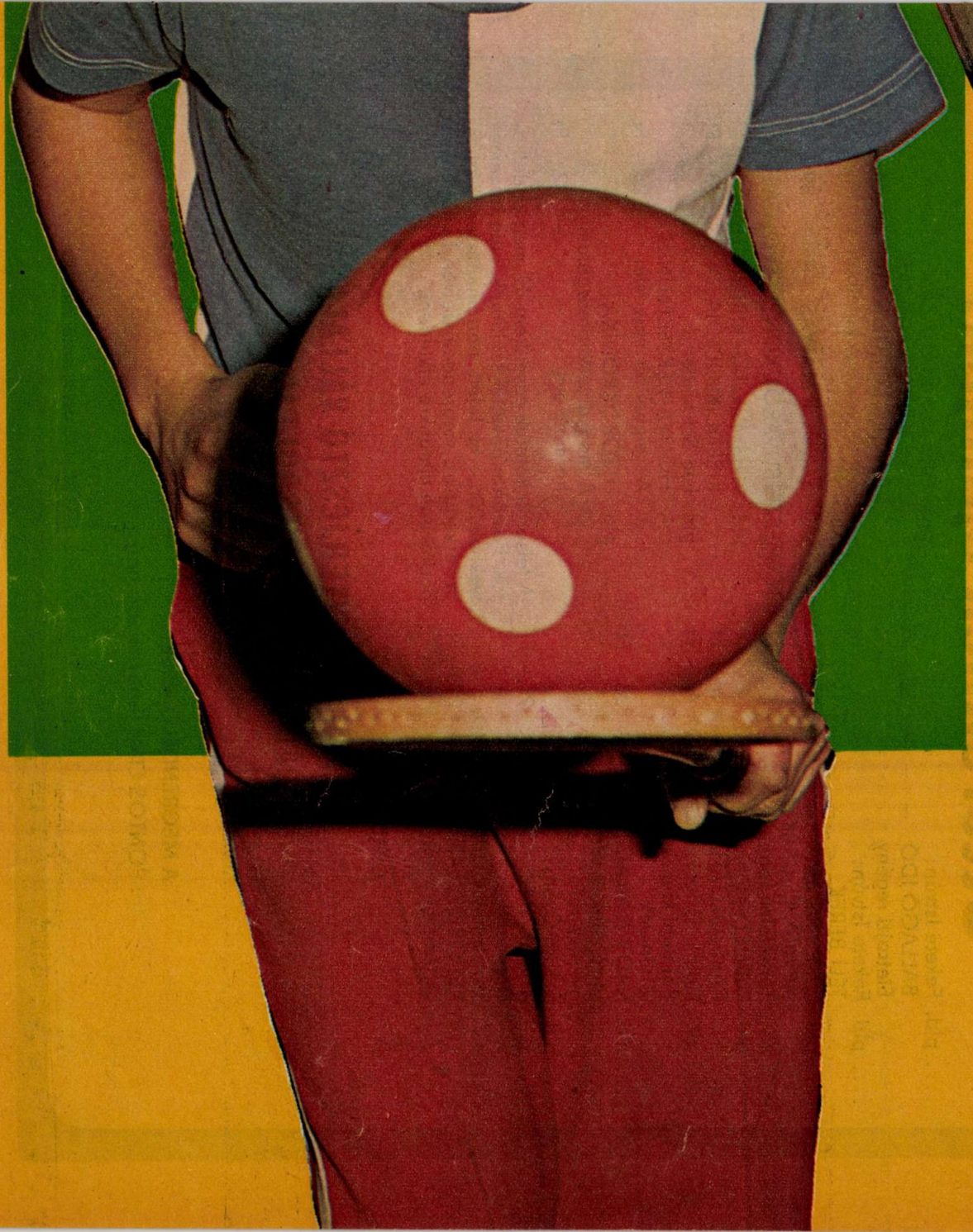

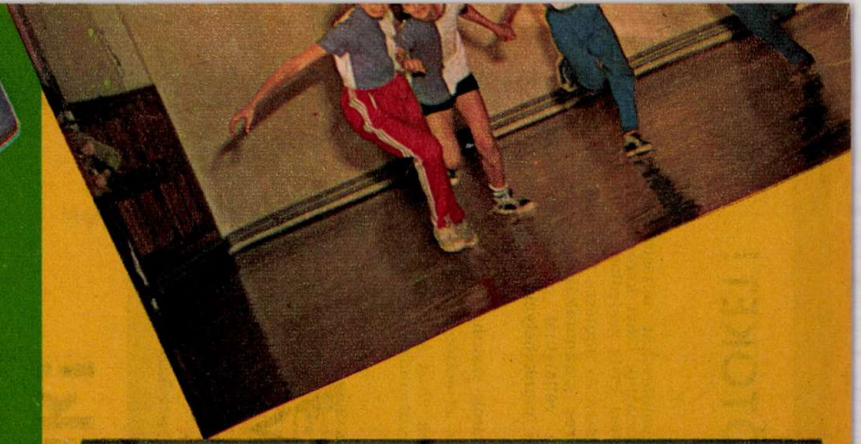

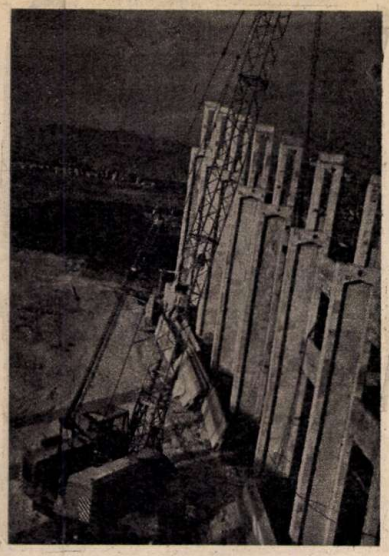

BIZTOSÍTSÁTOK JÖVŐTÖKET! NYOLCADIKOS FIÚK!

Jelentkezzetek szakmunkástanulónak a 31. sz. Állami Építőipari Vállalatnál! Budapesti és vidéki szakmunkásképző intézetekben az alábbi szakmákban képeznek szakmunkásokat a vállalatnak: **kőműves, ács-állványozó, vasbetonkészítő, festő-mázoló-tapétázó, hidegburkoló, vas- és fémszerkezeti lakatos, villanyszerelő, építőgépszerelő és épületasztalos.**

A 3 év képzési idő alatt **ingyenes kollégiumi ellátásról és étkezésről** gondoskodunk. Téli és nyári **munkaruhát** adunk.

Az ösztöndíj összege a tanulmányi eredménytől függően változik.

A vasbetonkészítő, az ács-állványozó és a kőműves szakmákban havi 200,— Ft **ösztöndíjkiegészítést** fizetünk.

Aki a vállalattal szerződést köt, további **250,— Ft társadalmi ösztöndíjban** részesül.

A harmadikosokat **teljesítménybérrel** foglalkoztatjuk, havi keresetük 1200,— Ft-tól 1600 Ft-ig terjedhet.

Sportolásra és üdülésre lehetőség van. A sikeres szakmunkásvizsga letétele után a vállalatnál maradó fiatalok **külföldi munkahelyeinken** is dolgozhatnak.

Válasszatok szakmát!

Gyertek az építőiparba!

Vegyetek részt az országos jelentőségű nagyberuházások kivitelezésében!

ÁE 31 V

Jelentkezni lehet: személyesen, levél útján vagy a jelentkezési lap elküldésével. **Címünk:** 31. sz. Állami Építőipari Vállalat szakoktatási csoport 1364 Budapest, V., Petőfi Sándor u. 7.

Úttörőknek ajánljuk!

.... pld. Fekete István:
BALLAGÓ IDŐ – – – 38,– Ft
Életrajzi regény

.... pld. Fekete István:
TÉLI BEREK – – – – 19,– Ft

.... pld. Ignácz Rózsa:
NÉVBEN ÉL CSAK – – 30,– Ft
Történelmi regény

.... pld. Robert Leeson:
RABSZOLGAHAJÓN – – 16,– Ft

.... pld. Lipták Gábor: ARANYHÍD 42,– Ft
Balatoni mesék, mondák, történetek

.... pld. NAGY A VILÁG – – – 28,– Ft
Történetek öt világrész gyerekeiről

.... pld. Szántó György:
A HÁROM VASKORONA 28,– Ft
Népmondák

.... pld. Szombathy Viktor: KÉT KARD, KÉT OROSZLÁN – – – 27,– Ft
Történelmi regény

.... pld. Jules Verne: UTAZÁS A HOLDBA – UTAZÁS A HOLD KÖRÜL – – – 34,– Ft
Két regény egy kötetben

.... pld. Jules Verne:
SÁNDOR MÁTYÁS – – 39,– Ft

TERMÉSZETBÚVÁROK KÖNYVESPOLCA

.... pld. Viktor Pekelisz: KIBERNETIKAI KISENCIKLOPÉDIA – – 38,– Ft

.... pld. Leo Schneider:
HOGYAN ÉRZÉKELÜNK?
Az ember érzékszervei – 23,– Ft

.... pld. ÚTTÖRŐKRÓNIKA
A magyar úttörőmozgalom harminc éve – – – – 22,– Ft

A felsorolt kötetek egyenként is megrendelhetők. Postán utánvéttel szállítunk, magánszemélyeknek 200,– Ft felett portómentesen. Kérjük, szíveskedjék a megrendelőszelvényt kitölteni és borítékban címünkre elküldeni.

CÍMUNK:

ÁLLAMI KÖNYVTERJESZTŐ VÁLLALAT PEDAGÓGUS KÖNYVESBOLTJA:

1053 Budapest V., Múzeum krt. 3.
(Levélcím: 1374 Bp., Pf. 551.)

A MEGRENDELŐ NEVE:

PONTOS CÍME (irányítószámmal):

olvasható aláírás

Csapó Géza,
a magyar kajaksport
jelenlegi legnagyobb
egyénisége, a csongrádiak
büszkesége, sokszoros
Európa- és világbajnok
PAJTÁS
KEDVES
ISMERŐS
FOTÓ: GÁMÁN GÁBOR

FIGYELJ CSAK!

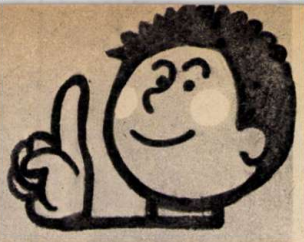

HOGYAN ÉLJÜNK?

Erre nemcsak nektek nehéz válaszolni, de nekünk, felnőtteknek is. A legkézenfekvőbben talán egyszerűen annyi lenne a válasz: jól. Igen ám, de hogyan éljünk jól? Egyáltalán, mindenkinek minden egyformán jó? Gondoljátok csak végig őrsötök névsorát. Hányféle álmot, tervet forgat magában már egy ilyen kis közösség minden egyes tagja, nem is szólva arról, hogy mennyi mindenben különbözik érdeklődéstek. Van, akit csak a foci tud lázba hozni. Másokat a beat, általában a zene érdekel. Olvasni, moziba, színházba járni sem szeret valamennyiőtök, vagyis hát már tíztizennégy éves korban sem fogalmazzátok meg egyformán, hogyan szeretnétek jól élni.

Aztán ugye lassanként már ti is megtanuljátok, hogy az ember nem mindig azt teheti, amit akar. Van, amikor szánkózni volna kedvetek, de mégis otthon ültök és a matekpéldán töritek a kobakotokat. Moziba mennétek, de a kiszemelt filmet éppen akkor játsszák, amikor az iskolában van dolgotok. Pedig ezek csak kis apróságok. A nyolcadikosok már egész komoly dolgokban kerülnek szembe a valósággal és az élet adta lehetőségekkel. Most dől el, hogy ki, milyen pályára alkalmas, milyen iskolába veszik fel. Egyezik-e saját és szülei elképzelése – vagyis úgy sikerül-e a pályaválasztás minden nyolcadikosnak, hogy később évtizedek után is elmondhassa – jól élek.

És ez nem is olyan különleges elképzelésekre vonatkozik, amilyenekről a hozzánk küldött leveleitekben olvashatunk. Valószínű, hogy később saját maga is mosolyogni fog az, aki tizenéves korában hajóskapitány, sarkkutató, űrhajós akar lenni. Ezek a lehetőségek szinte valamennyiőtök fantáziáját megmozgatják, de hát mindnyájan tudjátok, nincs szükség annyi űrhajósra, amennyien azzá szeretnétek válni.

Mindenkire alkalmazható választ, receptet senki más nem tud adni, csak saját magatok. Egy biztos: a jó élet alapja a becsületesen végzett munka. Mire felnőtök, bizonyára sok-sok olyan akadály elhárul előttetek, amelyek ma még nehezítik a jó élet kialakítását, de a lényeg húsz-huszonöt év múlva sem változik. A majdani jó élethez vezető út kezdetét most kell megalapoznunk.

Vasvári Ferenc

A CSONGRÁD MEGYEI GYEREKEK KÉRDEZNEK

Expedíciónkhoz tartozik három láda is. A gyerekek névvel vagy név nélkül juttathatják el hozzánk kérdéseiket, véleményeiket.

A múlt év őszén lezajlott úttörőparlamentek sikerének fokmérője lehetne, hogy vándor fórumunknak több a kíváncsi szemlélője, mint a résztvevője. De a szegedi, kisteleki, sándorfalvi, tápéi, algyői látogatás után így is több mint ezer apró kis levélkét számolunk össze és juttatunk el a címzettekhez.

A megyei tanácstól, az úttörőelnökségtől, a Volántól és az Oktatásügyi Minisztériumtól kapott válaszok közül néhányat máris közlünk.

— Sokat hallunk az Edzett ifjúságért mozgalomról. Megyénk vezetői mit tesznek azért, hogy valóban edzettek legyünk?

— Mártély, Mindszent-központ, Bordány, Makón a Szoboszlai és Kun Béla iskolák sportlétesítményei magukért beszélnek. A megyei tanács végrehajtó bizottsága 1976-ban például 3 millió forintot szavazott meg újabb, szabadtéri sportlétesítmények építésének ösztönzésére. A művelődési osztály pályázatot hirdetett és magas jutalomban részesítette azokat a településeket és intézményeket, amelyek a legtöbb társadalmi munkát ajánlották fel. A hódmezővásárhelyi kertvárosi iskola százezer, a maroslelei iskola és Kiszombor község nyolcvan-nyolcvan ezer forintot kapott.

— Földrajzórán tanuljuk, hogy nálunk nemcsak olaj, hanem melegvízforrás is akad bőven. Mégsincs egyetlen fedett uszodánk sem, ahol hideg időben edzhetnénk.

— Sajnos, ez való igaz. De reméljük, hogy a „tíz év — tíz medence" akció javulást eredményez. Szegeden már épül az új fedett uszoda. Nyáron jobb a helyzet, hiszen híres folyóparti strandjainkon kívül a szabadtéri fürdőket, úszómedencéket is birtokba vehetik a gyerekek. Örvendetes, hogy Szegeden, Szentesen, Makón és Mórahalmon szervezett úszásoktatás folyik. Az említett helyekre a környékbeli kisdobosokat és úttörőket autóbuszon szállítják, hogy úszóleckéket vehessenek.

— Engem nagyon érdekel, hogy az algyői csapatból miért mehet olyan kevés úttörő a gyermeküdülőkbe?

— A beutalókat a szülők jogán osztja szét a szakszervezet. Elsősorban a jól dolgozó, nagycsaládos vagy kis keresetű szülők kapnak üdülői beutalót.

— A tavasz a kirándulások időszaka. Mi, algyőiek is szeretünk utazni, de nagyon sok pénzbe kerül ez a kedvtelés.

— Csoportos kirándulások esetén vonatra, autóbuszra és hajóra is jár kedvezmény. Kormányunk gondoskodása lehetővé teszi, hogy az idén nyolcvanezer ingyenes étkezési és szállásutalványt kapjanak az úttörők.

— Kirándulásokhoz legjobb a különbusz. De szinte lehetetlen hozzájutni. Miért?

— A Volánnak a nagy túrák idején sincs több autóbusza, mint máskor. Csak annyit tud a gyerekek rendelkezésére bocsátani, amennyi a közforgalomból felszabadul. De tavaly például volt hónap, amikor féláron kínáltuk buszainkat az iskoláknak. Szerintünk az a legnagyobb baj, hogy mindenki egy időpontban akar utazni. Segítene a helyzeten, ha vállalatunkkal előre egyeztetnék a kirándulási tervüket.

— Jó lenne, ha az őrsvezetők munkájukhoz kapnának egy útmutatót.

— A szövetség vezetői is érezték ezt. Már készül az őrsvezetők kézikönyve.

— Szeretnénk, ha a sándorfalvi iskolában zenés tízpercek lennének. Van-e ennek valami akadálya?

— Miért lenne? Ha a többség is úgy akarja, mint a „Szöszke" jeligéjű üzenet küldői, akkor az úttörőtanács üljön össze és tegyen javaslatot a házirend módosítására.

— Kisteleken is hiányzik a játszótér. Mikor kapunk egyet?

— Az építő vállalatokat utasítottuk, hogy minden új iskolába tervezzenek úttörőotthont, minden új lakótelepre játszóteret. A ti iskolátokban már épül az otthon és játszóteret is lehet a közelben létesíteni, ha segítetek felkutatni erre alkalmas helyet, grundot.

— Mi lesz a tanyasi gyerekekkel?

— Bács után Csongrád megyében él a legtöbb tanyai lakos. Körülbelül 90 ezren vannak. De számuk állandóan fogy. A gyerekek is elindultak a falu, a város felé. Például 1960—1973ig 257-ről 147-re csökkent a pusztai iskolák száma. A felső tagozatos tanulók többsége bejáró vagy kollégista lett, szakrendszerű oktatásban vesz részt. Mi azonban a dűlőutak megmaradt vándorairól is gondoskodni akarunk. Villannyal, rádióval, televízióval, magnetofonnal, diavetítővel szereltük fel a tanyasi iskolákat. Most könyvtáraikat fejlesztjük.

Megy a láda vándorútra, egyik helyről a másikra ... Az általunk kezdeményezett játékot máskor és máshol is alkalmazni lehetne. Így a gyerekek észrevétele, panasza, az úttörőparlamentek közötti időszakban is biztosan eljut azokhoz, akik hivataluknál fogva gyorsan tudnak intézkedni.

Faragó György

MEGY A LÁDA VÁNDORÚTRA

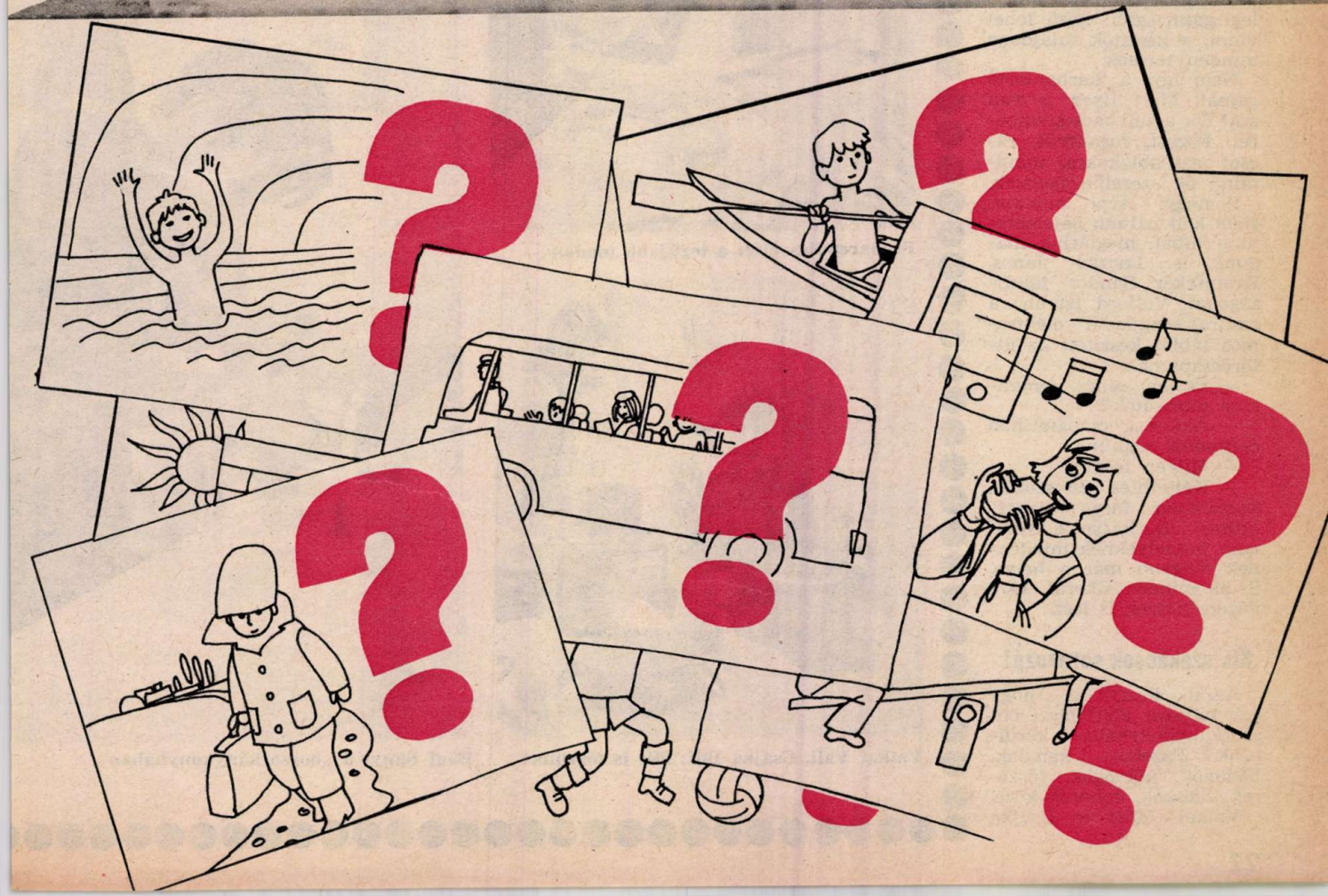

KARBANTARTÓ

Kísérletezni mindig érdemes, mert az elavult, régi formák új módszerekkel való felcserélése gyakran meglepően hasznos eredménnyel jár: a friss kezdeményezés előzi a közönyt, fölpezsdül körülöttünk az élet

A kistelekiek kísérletképpen mind a 13 rajukat szakrajjá szervezték. Két-két őrsből áll az orosz, a báb, a szakács, az egészségőr, a modellező és a többi raj is. Osztálytól-életkortól függetlenül, bárki, bármelyik szakrajba járhat, sőt a négy év alatt váltogathatja, cserélheti is tagságát érdeklődésének megfelelően.

A tudományos-technikai úttörőszemle házi versenyein sincs megkötés; a bábos szavalhat, a barkácsoló indulhat az orosz nyelvi versenyen és a modellezők is fotózhatnak.

Így azután nem csoda, hogy a járási, megyei versenyeken jól szerepelnek, sok díjat visznek haza rendszeresen.

Dr. Vándor Rudolfné csapatvezető egymás után mutatta be a különböző szakrajok tevékenységét.

A hibát nem kell bejelenteni!

Szél Zoli és Süli Lajos még csak papír repcsivel alapoznak, míg Tóth Sándor és Kaári Attila már több megyei versenyen vett részt „Pajtás" vagy „Gólya" típusú modellező géppel. Körülbelül másfél havonta készül el egy-egy pár új repülője, s ami a legizgalmasabb: haza lehet vinni, a készítők tulajdona minden termék.

Nem így a karbantartó rajnál. Mert ilyen is van ám! Ők a suli mesteremberei. Fogast, fogantyút, rácsot az ablakokra, mindmind ők szerelik, javítják.

Somogyi Árpi mondta: Nem kell nálunk bejelenteni a hibát, meglátjuk magunk is. Laczkó János, Kreinikker Sándor faliújságokat, Volford István a szakraj tagjaival elektromos táblát készített az úttörőcsapatnak.

— És ha nincs semmilyen munkátok?

— Akkor a csapatotthon építésénél segítünk.

— Milyen lesz?

— Kétszintes, 10 szobás, kacsalábon forgó csapatotthon. Barkácsnak, fotónak, műhelyeknek, mindennek megvan már a helye. S, ha minden sikerül, 1977 végére készen is lesz.

Kis szakácsok sorakozó!

Azzal kezdődött, hogy egy pillanat alatt igazi boszorkánykonyhába kerültünk. Fazekak, kanalak, bödönök, kócsögök, fűszerek, zacskók, dobozok közé. Valkai Mari és Csajka Ildi még kötényt se kötöttek, amikor Bagi Sanyi, a szakácsok „mesteredzője" — már mesélni kezdte:

— Én a barátfülét szeretem a legjobban... Úgy szoktam elkészíteni...

Bár még az ebédidő messze volt, a szakértő magyarázattól a gyomrunk is megkordult.

— Sanyi mindent tud! — súgta halkan Valkai Mari. — Tőle mindent megkérdezhetünk! Ügyesebb, mint mi...

— Az az igazság — folytatta néhány percnyi szünet után Sanyi — nagyon szeretek főzni! Azért is örültem, hogy az iskolában ilyen szakraj dolgozik. Azonnal jelentkeztem — szeretnék mindent megtanulni! Meg aztán ugye — a jövőmre gondolnom kell. Ha megnősülök, és a feleségem nem ér rá főzni — ne maradjon éhen a család!

Ildi csak vasárnap segít otthon. Mari viszont máris kipróbálhatta tudományát.

— Édesanyám Hajdúszoboszlón volt. Jó hasznát vettem annak, hogy itt az iskolában már a levesfőzést is megtanultuk Igaz, még csak egyszerűbb ételeket

Próbarepülés előtt a legújabb modell

Valkai Vali, Csajka Ildi: Mit is főzzünk?

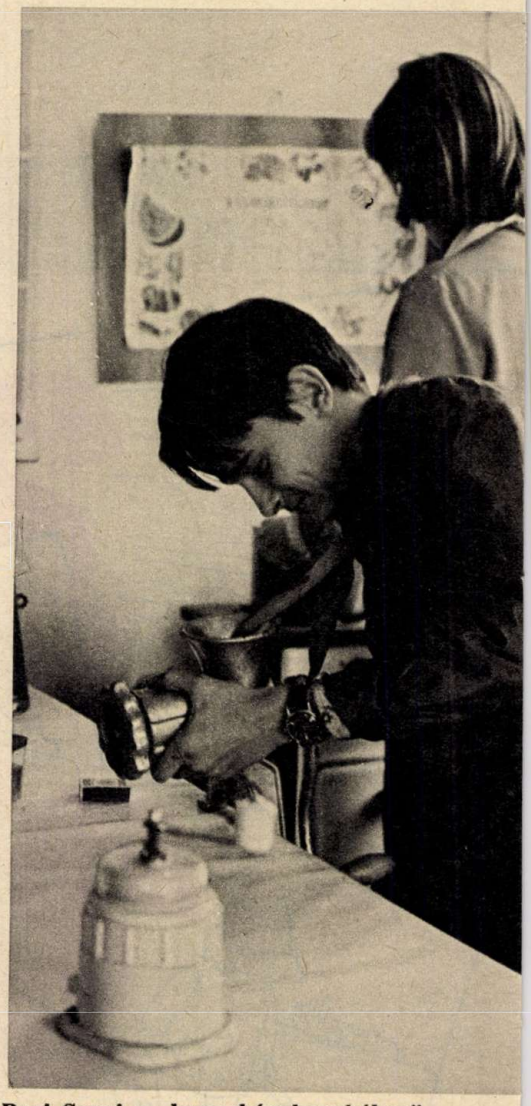

Bagi Sanyi a „boszorkánykonyhában"

készítettem, de mindenki jókedvűen ült az asztalhoz...

Játékból — hivatás

Az egészségőrök — teljes készültségben vártak. Táska, géz, jód, no és a vándorzászló, mely most indul útjára.

— Állandóan versenyben vagyunk — magyarázza Magyar Ibolya. — Megindítottuk a „Tiszta osztály, egészséges ifjúság" akciót. Rendszeresen ellenőrizzük az osztályokat, s a legjobbak egy hétre megkaphatják a zászlót.

— A kicsiknek fogászati vetélkedőt is rendeztünk — újságolja Erdélyi Erzsi. — Most pedig a járási vetélkedőre készülünk. Nagyon szeretnénk jól versenyezni, s megőrizni tavalyi első helyünket!

Ők ketten — a szakrajból — már pályát választottak. Erzsi védőnőnek készül, Ibolya laboráns lesz.

— Először csak játék volt — mondja Erdélyi Erzsi. — Aztán megszerettük az egészségügyi pályát. S ezt az iskolának köszönhetjük!

Dobozy—Forrai—Gámán

RAJ IS...!

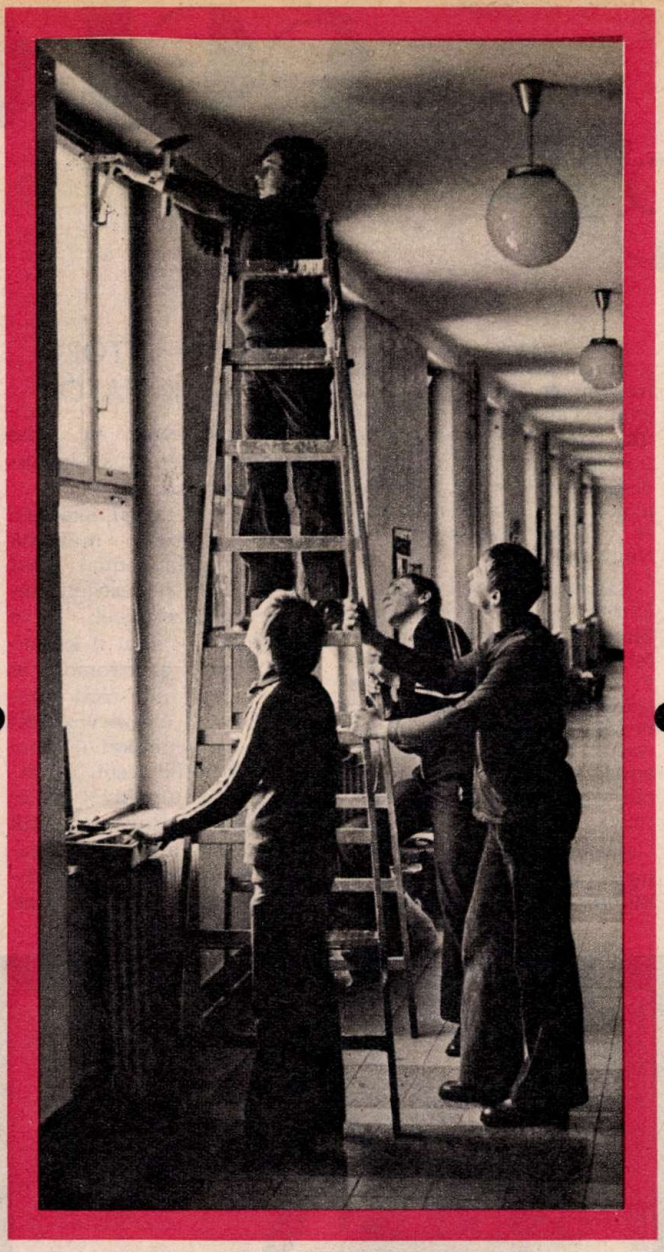

Az „aranykezű", gyors karbantartók

A fotólaboratórium varázsa sokakat örökre hatalmába kerít

Az egészségőrök a versenyt jelképező, új vöröskeresztes vándorzászlóval

CSONGRÁD MEGYÉBEN JÁRTUNK

BIOLÓGIA

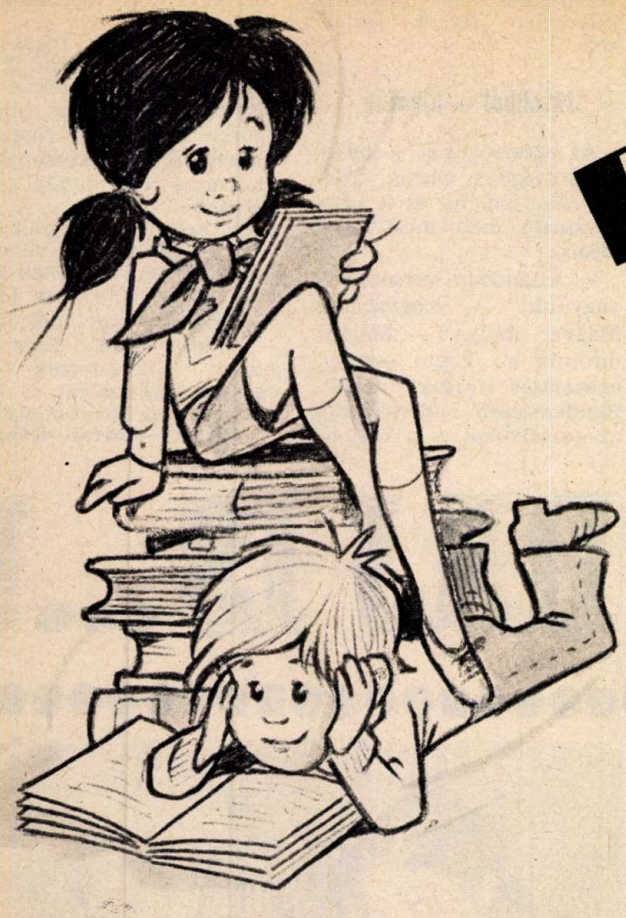

Ifjú kutatók háza — ezt a címet is adhattam volna írásomnak, hiszen a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Központjában a kutatók átlagéletkora 30 év. Az intézet alig 5 éves, s máris európai és világhírnévnek örvend. Hogy miért?

Szentgyörgyi Albertnél, a C-vitamin és a sejtlégzés biokémiai folyamatának felfedezőjénél tanult Straub F. Brunó akadémikus, az intézet főigazgatója. Az ő nevéhez fűződik az aktin nevű fehérje felfedezése, amely az izmok összehúzódásánál játszik fontos szerepet.

Egy és negyed millió dollárral járult az UNESCO a különböző élettani kutatásokhoz. Itt tanulnak a fejlődő országok kutatói és együtt dolgoznak a különböző élettani vizsgálatok során angolok, afrikaiak, magyarok. A közös cél: könnyebbé, jobbá tenni az emberek életét. Máris akadt egy-két jelentős eredmény. Pl.: a fagyálló búza, amivel már egy másik intézet, a Gabonakutató foglalkozik a továbbiakban.

TEGNAP ÚTTÖRŐ — MA KUTATÓ

Az intézetben dr. Kiss Antal biokémikus kalauzolt, magyarázott:

— Itt tulajdonképpen négy intézet működik együtt. A biokémiai, ahol az élővilág jelenségeit kémiai módszerekkel —, a biofizikai — ahol a különböző fény, elektromos és más fizikai hatásokat vizsgálják az élőszervezetekben —, a genetikai — ahol a gének működését, az átöröklést tanulmányozzák és a növény-élettanosok, akik sok mindennel foglalkoznak. Most például hibridizálnak növényi és állati vagy emberi sejteket, vagyis a kutatás során választ keresnek arra, hogy egy-egy sejt az eredeti tulajdonságaiból mit tart meg a későbbiek során.

Az a nagy előnyünk, hogy egy helyen van minden. Biokémikusok, genetikusok, biofizikusok és növény-élettanosok. A friss

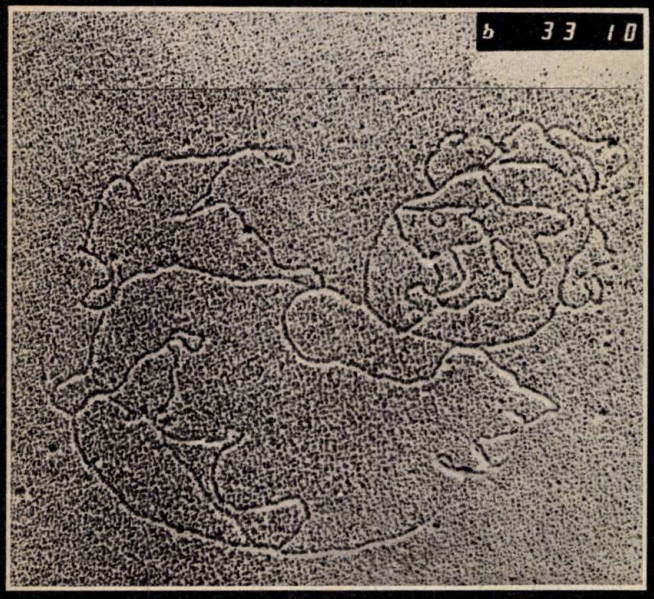

1. **Valami ilyesmit lát az ember a mikroszkóp lencséin keresztül. Egy vírus óriásmolekulája, amely az átöröklésben játszik fontos szerepet.**

2. **Egy automata pipetta, egy kémcső, némi „titokzatos" folyadék és dr. Kiss Antal biokémikus. A varázslatból — tudomány lett.**

3. **A lombikba zárt növények a milliméter egymilliomod részének megfelelő térfogatból — egyetlen sejtből — fejlődnek az eredetivel megegyező organizmussá.**

SZEGEDI MÓDRA

eredményeket, a gondokat egymás között gyorsan kicseréljük.

Két éve dolgozom itt. Debrecenben végeztem. Társaim az ország különböző részeiről érkeztek, de ma már mindnyájan szegediek vagyunk. Szinte mindenki úttörő volt közöttünk, én még őrsvezető is. Még nagyon fiatalok vagyunk, kevés a gyakorlatunk, de a mikrobiológia tudománya is fiatal.

Közben a hatalmas épület legkülönbözőbb helyiségeibe kukkantottunk be.

Egyik helyen a növényi és állati sejteket „forrasztották" egybe, míg egy másik szobában a sejtsebészeket láttuk, akik parányi részeket „operáltak".

gén éhezés. Igen. A földnek sok nitrogénre van szüksége, de nincs. Azaz, hogy a levegőben rengeteg van. A levegő nitrogénjét egyes baktériumok le tudják kötni. A fiatal kutatók távoli, de nagy célja megtanítani a földet arra, amit már a baktérium tud. Ezt a kísérletsorozatot egyébként egy angol intézettel közösen végzik, s az eredményekről rendszeresen tájékoztatják egymást. Ez is könnyen megy, mivel minden kutató beszél angolul és oroszul.

Újabb érdekesség következett. Beléptünk a biofizikusok birodalmába, ahol a molekulákat fotózták — az

Egy másik csoport a sejtek regenerálódását (újraképződését) vizsgálja. Növényi heg-szövetből mesterségesen növesztenek olyan növényt, amelynek gyökere, levele stb. mindene újból kialakul. A lombikokban egy-egy sejtből épült növénykék zöldellnek. E módszer alapján már jó néhány virágtermelő nagyüzem „gyártja" az orchideát.

A FEKETE ÉS A SZŐRTELEN EGÉR

Mint minden élettani kutatásnál, itt is használnak kísérleti állatokat. Nyulakat, egereket, muslincákat stb. Mi az egerekre voltunk kíváncsiak. Kiderült, hogy közönséges szürke és fehér egerek mellett a fekete, a vörhenyes-barna és a szőrtelen társaik is fontos szerepet játszanak a vizsgálatokban. Egy-egy kész gyógyszer örökléstani hatását, vagy más egyéb élettani jelenséget, könnyen lehet megfigyelni ezeknél az egereknél. A szőrtelen fajta timus mirigy hiánya következtében, minden átültetett szövetet befogad a szervezetébe. Például egy csirke szövetdarabja tollal együtt változatlanul tovább nő az átültett helyen.

Nehezen hagytuk ott ezt a különös világot, az épületbe, az emberekbe zárt csodát, amely csak addig csoda, ameddig meg nem ismerjük, s csak addig zárják be, amíg biztonságunk megköveteli.

Forrai G. János
Fotó: Gámán Gábor

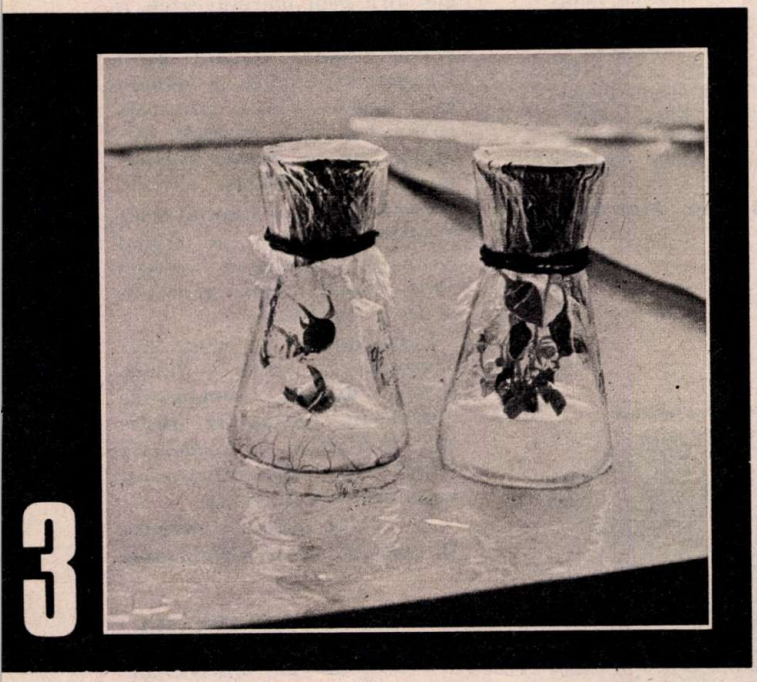

3

A BAKTÉRIUM TUDJA, MI MÉG NEM!

A baktériumokat is az intézetben állítják elő — kísérleti célokra. Az egyetlen sejtből álló baktériumok is rendelkeznek számos olyan tulajdonsággal, mint a fejlettebb élőlények. A vizsgálat tárgya a nitro-

elektronmikroszkóp-szobában. Sötétben, zöldes ernyőn láttunk egy molekulát. Furcsa érzés volt, az elektronmikroszkóp csodáját nézni. Az 1 milliméter milliomod részét érzékelni. Egy vírus DNS-e, azaz dezoxiribonukleinsav óriásmolekulája, amely az átöröklés folyamatában játszik fontos szerepet — jelent meg a képernyőn.

Íme az elektronmikroszkóp, amely elfoglal egy egész szobát. Minél parányibb a vizsgált tárgy, annál nagyobb műszerre van szükség

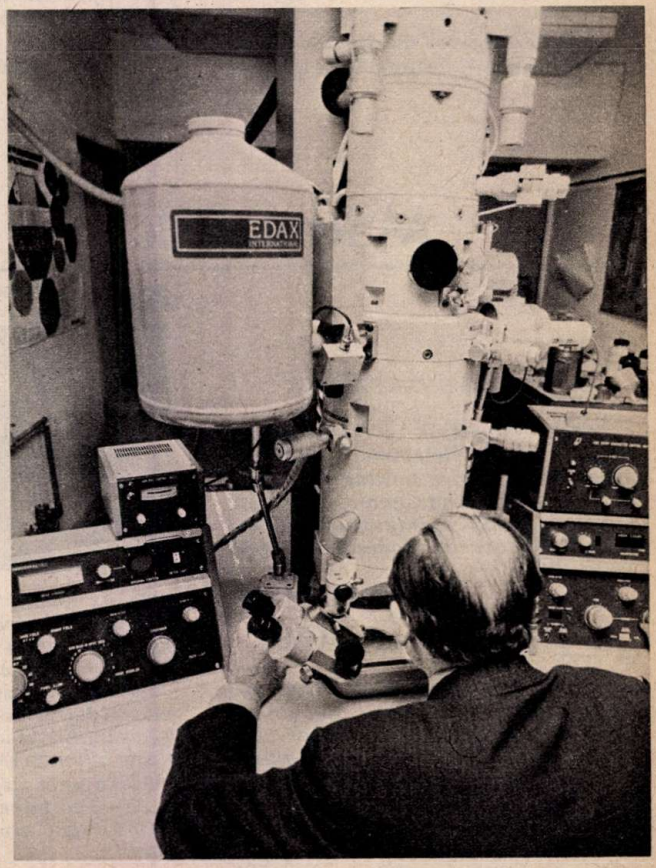

Nálunk történt, hogy...

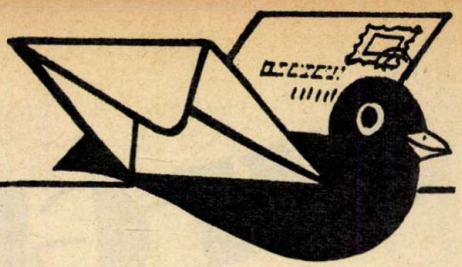

A szerkesztőség riporterei nem utazhatnak mindig Csongrád megyébe, mégis vannak ott nekünk ügyes, jó tollú munkatársaink. Úttörők, akik ott élnek. Gyerekszemmel észrevesznek olyat is, amit talán az újságíró sem lát meg.

Leveleiknek, tudósításaiknak csak töredékét közölhetjük, mégis jól tükröződik bennük a tartalmas, változatos úttörőélet.

Hasznosan, vidáman

BEMUTATÓRA — MESEJÁTÉK

Nálunk sokféle szakkörben dolgoznak a gyerekek. Most a színjátszó, vagy ahogy mi nevezzük, az irodalom szakkör munkájáról tudósítok. Én is ebben a szakkörben dolgozom. Mesejátékokat, verses összeállításokat tanulunk és mutatunk be. Most éppen Arany János: Rózsa és Ibolya című meséjét dolgozzuk fel. A szereposztásra nagy gondot fordítunk.

Foglalkozásaink mindig vidámak. Sokat énekelünk és játszunk.

Sári Erzsébet, Öttömös

IGAZÁN OTTHONOS

Népművészeti szakkörünk vezetője, Németi Istvánné sok szeretettel és ügyességgel irányítja a munkánkat.

Az ő vezetésével díszítettük fel új tantermünket is hangulatos terítőkkel, függönnyel, festményekkel. Még ki is meszeltük. Most igazán otthonos.

Szücs Ildikó, Szentes

VÁRJUK A TAVASZT

Segédmotorvezetői tanfolyam indult az iskolában. A nyolcadikosok közül sokan jelentkeztek. Izgatottan vártuk az előadást. Oktatónk, az Autóközlekedési Tanintézet dolgozója társadalmi munkában vállalta tanításunkat.

Kicsit forró volt körülöttünk a levegő, amikor a tanfolyam végén Szentesre utaztunk. A Móricz Zsigmond Művelődési Központban vizsgáztunk.

Várjuk a tavaszt, hogy a Szentesi Járási és Városi Közlekedésbiztonsági Tanácstól jutalmul kapott szakköri ajándékokat, a Riga és a Babetta motorokat minél előbb használatba vehessük.

Hevesi János, Mindszent

Madaraink

MI IS JELENTKEZTÜNK

Nagyon szeretjük a madarakat. Ellátjuk őket élelemmel. Radetzky Jenő bácsi cikkére lettünk figyelmesek. A Népszabadságban olvastuk. Levelet írtunk, jelentkeztünk, és ma már a Madárvédő Egyesület tagjai vagyunk.

Tégla Mária, Szegvár

A MACSKÁTÓL TÁVOL

A szegedi Dózsa György Általános Iskolában, ahol én most nyolcadik osztályos vagyok, szeptember óta működik egy madártani szakkör. Most csaknem húszan vagyunk. A szakkört én vezetem, de az MME szegedi csoportja részéről dr. Marián Miklós az elnökünk, Puskás Lajos bácsi a szaktanácsadónk. Segítőnk

még az iskola igazgatója, a csapatvezetőnk, és volt biológiatanárom. Patronálóink a madárvilág titkairól tartanak előadást, mi pedig madárodúkat barkácsolunk. Ezeket egymástól harminc-negyven méterre helyezzük ki, lehetőleg olyan erdőben vagy gyümölcsösben, ahol veréb és macska nem sok van.

Az előző télen több mint fél mázsa napraforgót ettek meg a mi madaraink.

Albert András, Szeged

Művészetek vándorútján

PERCEK ALATT

Rajunk a „Művészetek vándorútján" akció keretében Hódmezővásárhelyre látogatott. Itt felkerestük az országos hírű népi iparművészek, a Mónus testvérek fazekasműhelyét. Mónus Sándor bácsi fogadott bennünket. A falakon és polcokon tálak, tányérok, vázák, bokályok, kancsók változatos formái, színei káprázkattak el bennünket.

Sándor bácsi a kézművesség hajdani eszközén, a lábbal hajthatós korongon percek alatt vázát, tálat varázsolt elénk az agyagból.

Elmagyarázta az agyag előkészítését, a szárítás, festés, égetés, díszítés, zománcozás műveleteit. Láttuk az írókákat, melyekkel a csodálatos virág- és állatmotívumokat rajzolják az edényekre.

Soki Marianna, Szeged, II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat

A HANGOK BIRODALMA

A „Művészetek vándorútján" vetélkedő egy-egy állomására az Országos Filharmónia rendezésében, a Szegedi Nemzeti Színház indított előadássorozatot. A sorozat címe: „Hangok birodalma." Az előadások előtt ismertetik a műveket, sokféle kérdést kapunk. A megfejtők értékes hanglemezt nyerhetnek.

Fábián Péter, Mindszent

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK, FIGYELEM!

Szakmunkástanulókat felveszünk a következő szakmákba:

– KŐMŰVES
– ÁCS-ÁLLVÁNYOZÓ
– VAS- ÉS FÉMSZERKEZETI LAKATOS
– ÉPÜLETASZTALOS
– VILLANYSZERELŐ
– VÍZ-GÁZSZERELŐ
– KÖZPONTIFŰTÉS-SZERELŐ
– HIDEG-MELEG-BURKOLÓ

továbbá budapesti vagy pestkörnyékieket **SZOBAFESTŐ-MÁZOLÓ** szakmába. Tanulónak jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik a 14–17. életévüket 1977-ben betöltik és az általános iskola 8. osztályát elvégezték, illetve akik jelenleg a 8. osztály tanulói.

Vidékieknek a tanulmányi időre tanulóotthont, teljes ellátást, valamint szakképzett nevelő tanárok felügyeletét biztosítjuk.
Igénybe vehető rendszeres és kedvezményes hazautazás, munkaruha, nyereségrészesedés, társadalmi ösztöndíj, különböző sportolási, kulturális lehetőségek.
Kőműves, ács-állványozó, központifűtés-szerelő, vízgázszerelő szakmában havonta az alapösztöndíjon kívül 250 Ft kiegészítést is adunk.
Személyes és levélbeni érdeklődésre részletesen válaszolunk.
Címünk: FŐVÁROSI 3. SZ. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT Budapest XIII., Lehel u. 1c/a.
szakoktatási csoport. Tel.: 409-545.

SZAKMUNKÁS-TANULÓKAT FELVESZÜNK!

Általános iskolát végzett tanulókat beiskolázunk a következő szakmákra:
esztergályos, marós, hegesztő (kiemelt szakmák),
mechanikai műszerész, gépszerelő, festő-mázoló, asztalos.
A tanulók a kiemelt szakmákban a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200 Ft ösztöndíj-kiegészítést kapnak.
Vállalatunk minden szakmában köt tanulmányi szerződést társadalmi ösztöndíjra, amely havi 250–500 Ft-ig terjedhet.
A tanulók részére kollégiumi elhelyezésről gondoskodunk.

Jelentkezni lehet:
A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK
személyzeti és oktatási osztályán,
1097 Budapest IX., Kén u. 5. sz.

1876
1976

ZÖLDÉRT

FIATALOK! GYERTEK ÉLELMISZER-ELADÓ SZAKMUNKÁSTANULÓNAK AZ 1976–77-ES TANÉVBEN!

Tanulóink a következő szociális juttatásokban részesülnek: társadalmi ösztöndíj, munkaruha, ebédhozzájárulás, kedvezményes üdültetés, bejárók részére utazási költségtérítés.
Vidéki tanulók az albérleti díjhoz hozzájárulást kapnak.

Érdeklődés és részletes felvilágosítás: ZÖLDÉRT Vállalat Budapest XI., Nagyvásártelep oktatási osztály.

Megközelíthető: a Boráros térről a 2-es villamossal a végállomásig, onnan a 79-es jelzésű autóbusszal egy megálló.

MEGY A GŐZÖS

Megy a gőzös és viszi a csongrádi föld híres termékeit. Kérdés: mi van a vagonokban? Ha a rájuk írt betűket megfelelő sorrendben összerakod, akkor megkapod a háromféle termék nevét.

Mire e két oldalhoz érsz, bizonyára jól megismerted Csongrád megyét. Nos, így aztán ezeknek a rejtvényeknek a megfejtése már nagyon könnyű lesz.

A jól sikerült megfejtéseket postai levelezőlapon küldd be. Jutalomként 20 könyvutalványt sorsolunk ki a beküldők között.

A rejtvényeket Horváth Anna (keresztrejtvény), Forrai G. János, és Füleki János készítették.

NYERTESEK 3. szám

Bozó Mária, Csákberény; Budai Edit, Apagy; Burján Bertalan, Budapest; Dúl Gábor, Hangony; Danka Gábor, Budapest; Fehér Ilona, Kazincbarcika; Gulyás Edit, Dég; Kelemen Kálmán, Pörböly; Kovács István, Balatonfenyves; Korsch Erika, Budapest; Lakatos Zoltán, Borota; Mágori Bernadett, Pécs; Nagy Ildikó, Sajószentpéter; Nagy Gy. Andrea, Makó; Orbán Iza, Győró; Rada Tibor; Szentmártonkáta; Reisinger Zsolt, Győr; Sőbér Csaba, Szombathely; Takács Éva, Győró; Tengely Lajos, Arló.

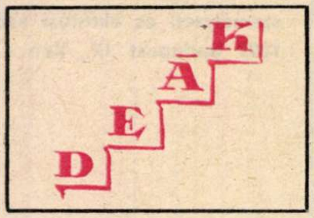

KÖZSÉGEK

Hat Csongrád megyei község nevét rejtettük betű- és képrejtvényeinkbe. Nos, a hat közül hányat tudsz megfejteni?

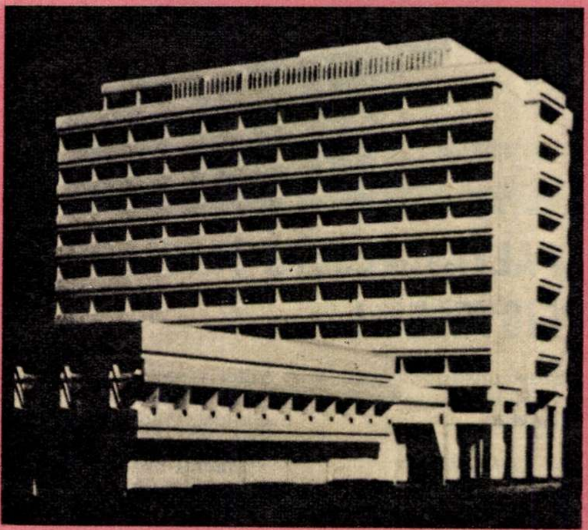

ÚJ SZÁLLODA SZEGEDEN

Ez év január 1-én zárta be kapuit az öreg szálloda. Az új, amely a régi nevét viseli, nyáron készül el. Nyolc szinten 152 szobával 300 vendégnek nyújt majd kényelmes szálláshelyet.

Mi a szálló neve? **Segítségül, betűi keverve: HIU RÁGNA.**

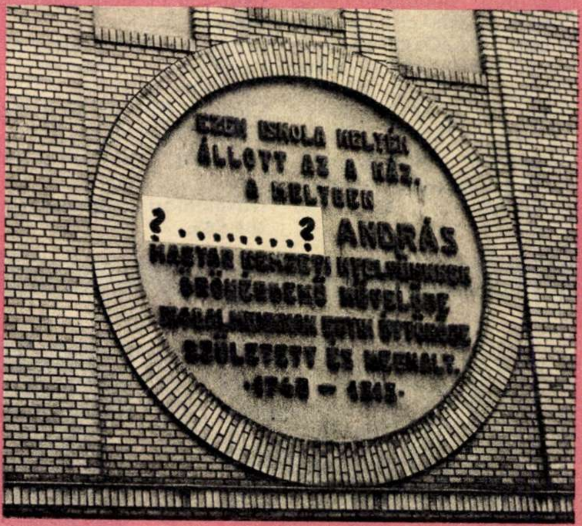

SZEGEDI EMLÉKTÁBLA

„Ezen iskola helyén állott az a ház, amelyben .... András magyar nemzeti nyelvünknek örökérdemű művelője irodalmunknak egyik úttörője született és meghalt. (1740—1818)" — olvashatjuk a feliratot az emléktáblán.

Szobra a róla elnevezett tér parkjában áll.

Mi a vezetékneve?

REJTVÉNYES

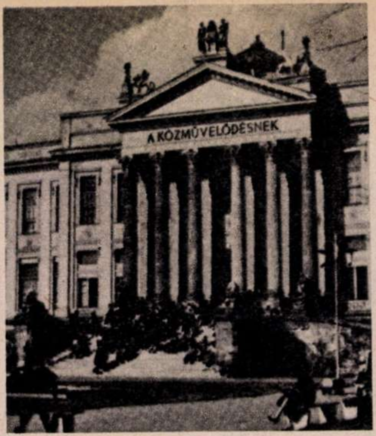

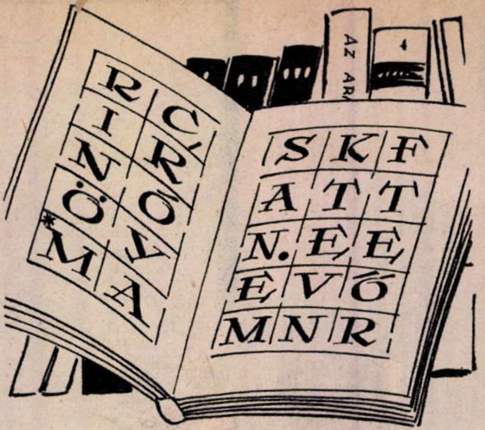

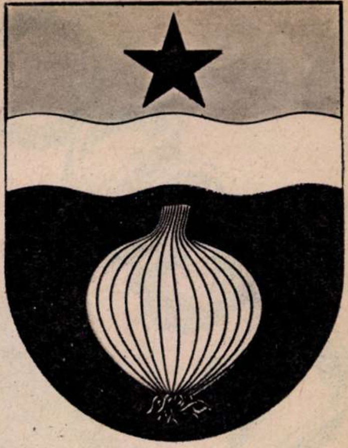

A KÖZMŰVELŐDÉS PALOTÁJA

Ebben az épületben van a szegedi múzeum és a Somogyi Könyvtár is. Az intézménynek az elmúlt időkben két híres igazgatója is volt. E két nevet rejtettük el rejtvényünkben. A csillaggal jelzett betűtől kell elindulni és a lóugrás szabályai szerint haladni a ponttal megjelölt betűig.

KÖNNYŰ KITALÁLNI!

Melyik város címerét látod magad előtt?

„Leveleznénk"

azonos nevű örsökkel, rajokkal. DOBÓ ISTVÁN raj: Általános Iskola, 8416 Dudar; GÁRDONYI GÉZA raj: nevében, Szécsi László, 6782 Mórahalom, Remény u. 15; KOSSUTH LAJOS raj: (Erős Marianna) 3577 Köröm, Béke u. 23; KILLIÁN GYÖRGY raj: 9542 Boba, Általános Iskola, Berzsenyi Dániel u. 8; BÉKE raj: 4080 Hajdúnánás, Általános Iskola, Köztársaság tér 11; HIÚZ őrs: Zalka Máté Általános Iskola, 8500 Pápa, Jókai M. u. 18; ESZKIMÓ őrs: 3700 Kazincbarcika, Május 1. u. Általános Iskola; RIPORTER őrs: 2500 Esztergom, Makarenkó u. 3; VIDÁMSÁG őrs: (Szücs Piroska) 9099 Pér, József A. u. 16; GYÖNGYVIRÁG őrs: 5747 Almáskamarás, Lenin u. 13; HÓVIRÁG őrs, 9700 Szombathely, Budai N. Antal u. 10; PILLANGÓ őrs: 2338 Áporka, Petőfi S. u. 3.

Mit üzen a Pajtás?

PETŐFI RAJ, SALGÓTARJÁN; BARÁTSÁG ŐRS, BUDAPEST; MACKÓ ŐRS, SZOLNOK ÉS KOVÁCS ERIKA, MEZŐTÚR: A „30 úttörőév történetéből" című sorozatot 1976. március 10-től, 1976. május 12-ig megjelenő számainkban közöltük. Az elmúlt évben megjelent Pajtásokat a következő címen vásárolhatjátok meg, személyesen vagy utánvétel: Propaganda Centrum, 1136 Budapest, Fürst Sándor u. 14/b. A lapok ára ugyanannyi, mint volt, darabonként 1,50 Ft.

FÁBIÁN PÉTER, HEVESI JÁNOS ÉS TÁRSAI, MINDSZENT: A segédmotorvezetői tanfolyam elvégzéséhez gratulálunk! Reméljük a közlekedésben is olyan példamutató vezetők lesztek, mint amilyen szorgalmasan készültetek a vizsgára.

SZPUTNYIK ŐRS, BUDAPEST: Szomorúságotokat megértjük, de úgy gondoljuk nem tettetek meg mindent a bukásmentes őrs megteremtéséért. A második félévben dolgozzatok szorgalmasabban! A bajt nem várni, hanem megelőzni kell! A gyengébbekkel rendszeresen foglalkozzatok! Egyetlen egy órára se menjetek felkészületlenül! A tanulásnak éppen úgy, mint a jó munkának a titka: rendszeresen kell elvégezni a feladatokat.

BALATONI ILONA, RAKACA: A vetélkedő megrendezése nagyszerű! Jutalmakat az őrs pénzéből vásároljatok. A díjak lehetnek: egy-egy szelet csokoládé, apróbb ajándék- illetve kabalatárgyak, ifjúsági könyv. Könyvjelzőket, könyvborítókat magatok is készíthettek.

HOMOLOVICS MÁRTON, KŐSZEG: Az iskola címe: Roth Gyula, Erdészeti Szakközépiskola, 9400 Sopron, Szt. György u. 9.

HÍRES EMBEREK

Rejtvényünk fősoraiban három olyan híres személy nevét rejtettük el, akik Szegeden éltek és ott tevékenykedtek. (A vízszintes 1. valamint a függőleges 1. és 12. sorok megfejtéseit kell beküldeni.)

VÍZSZINTES: 1. **Költő, Szegeden született, „A munkásotthon homlokára" című költemény szerzője.** 10. A régmúltból való. 11. Hasad. 13. Csukott (pl. helyiség). 14. Kiejtett betű. 15. Becézett Ilona. 16. Ez elszáll, az írás megmarad, a mondás szerint. 17. Nagynevű német regényíró, (Thomas). 19. Dátumrag. 20. Csiszolatlan drágakő. 23. Sok magyar családnév végződik e két betűvel. 25. Akta. 26. ETN. 28. Női becenév. 30. Számok előtti (idegen) rövidítés. 31. Ősei. 32. A nőnemű növények része. 34. Kis ragadozó, prémjéért tenyésztik, névelővel. 35. Ajtó, ablak tartozéka.

FÜGGŐLEGES: 1. **Nagy költőnk, a szegedi egyetem bölcsészkarának magyar—francia szakos hallgatója, mindaddig, amíg — ahogyan írja: „... mert Szegeden / eltanácsolt az egyetem / fura / ura."** 2. Önkényeskedő parancs. 3. Halak réme. 4. Nem használ. 5. Téli sport. 6. Tüzérségi lövedék. 7. Nyeregben van! 8. Uruguay-i, portugál és olasz autók betűjele. 9. Találja. 12. **Író, tanár (András), Szegeden született, ott is halt meg. Leghíresebb regénye az Etelka.** 14. Gyorsan. 17. Diplomás. 18. Egyforma betűk. 21. Egyforma hangzású betűk. 22. Fosztóképző. 24. Ez évi. 27. Az alaphangtól számított harmadik hang a zenében. 29. IRL. 31. Spanyol, norvég és olasz autók betűjele. 33. Ezen a napon. 34. Rangjelzés.

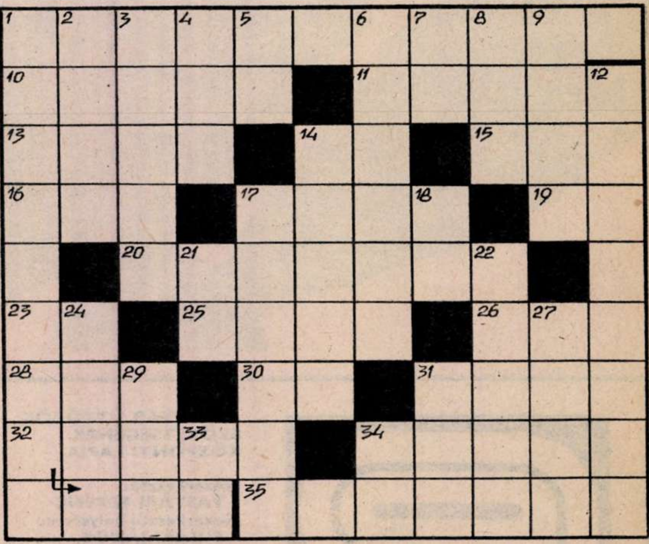

CSONGRÁD!

A KAKTUSZERDŐ

Ötvenöt éves a szegedi egyetem botanikus kertje. A kaktuszok túlnőttek az üvegház tetején. A Közép- és Dél-Amerikából származó egzotikus kaktuszoknak új fóliasátrat építettek, ahol igen jól érzik magukat.

Évente virágzik az oszlopos kaktusz, amelynek gyümölcse ehető, s a medvetalp-kaktusz már az új helyén is tüskefelhőt repít az illetéktelenekre, ha hozzáérnek.

Még télvíz idején is sok látogatója van a 30 holdon elterülő füvészkertnek. Szeretik a szegediek és büszkék az üvegházakra, a csak itt látható indiai lótuszos tóra, az arborétumra, a kakaó- és narancsfára és a sok szép virágra, növényre.

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
VASVÁRI FERENC
Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató
Szerkesztőség: 1137 Budapest
Jászai Mari tér 5.
Telefon: 121-541,
121-549,
121-989.

Postafiók:
1396 Bp. 62. Pf. 508.
Kiadóhivatal:
1065 Budapest, Révay u. 16.
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül, vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft, I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

77.0098 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
SOPRONI BÉLA
vezérigazgató
HU ISSN 0030–9583

INDEX: 25 696

ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT LÁNYOK!

PÁLYAVÁLASZTÁSI GONDOTOK VAN?

Szakmunkásképzést biztosítunk és képesítést adunk.

Kérésetekre postafordultával ingyen megküldjük 40 oldalas, minden kérdésre választ adó fényképes tájékoztatót.

Vidékieknek leányotthonban lakásról gondoskodunk.

VÁRJUK LEVELEITEKET!

Cím: PFV Lőrinci Gyár (Lőrinci Fonó) munkaügyi osztály, 1188 Budapest, Gyömrői út 85–91.

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT * BUDAPEST * LŐRINCI FONÓ

PEST MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT

általános iskolát végzett fiúk jelentkezését várja VILLANYSZERELŐ, VAS- ÉS FÉMSZERKEZETI LAKATOS, ÁCS–ÁLLVÁNYOZÓ, KÖZPONTIFŰTÉS-SZERELŐ, KŐMŰVES, ÉPÜLETASZTALOS, ÜVEGEZŐ, VASBETONKÉSZÍTŐ, TETŐFEDŐ-SZIGETELŐ, MŰKŐKÉSZÍTŐ, BÁDOGOS, ÉPÍTŐGÉP-SZERELŐ, SZOBAFESTŐ-MÁZOLÓ TAPÉTÁZÓ, VÍZ- ÉS GÁZVEZETÉKSZERELŐ szakmunkástanulónak az 1977–78-as tanévre.

A tanév kezdete 1977. szeptember 1.

Vidékiek részére kollégiumi elhelyezésről és teljes ellátásról gondoskodunk. Ács-állványozó, kőműves, tetőfedő-szigetelő és vasbetonkészítő szakmák esetében 200 Ft ösztöndíj-kiegészítést fizetünk.

Jelentkezés: személyesen vagy írásban a vállalat szakoktatási osztályán.

Cím: 1751 Budapest XXI., Kiss J. altb. u. 19–21.

Megközelíthető: a Boráros tértől gyorsvasúttal a 2. megálló.

JÓ KERESETI LEHETŐSÉGET NYÚJTÓ SZAKMÁT AJÁNLUNK FIÚKNAK!

A BUDAPRINT PAMUTNYOMÓIPARI VÁLLALAT felvesz általános iskolát végzett fiúkat, 16 éves korig **TEXTILNYOMÓ SZAKMUNKÁSTANULÓNAK.**

A tanulmányi ösztöndíjon (160–800 Ft) felül a vidékiek havi 500 Ft különélési pótlékot, a budapestiek havi 450 Ft társadalmi ösztöndíjat kapnak.

Vidéki tanulóink KOLLÉGIUMI ELHELYEZÉSÉRŐL gondoskodunk.

Az elsőéves tanulóink a tanév kezdetén 1500 Ft értékű ruházkodási segélyt kapnak. Tankönyveket az iskola, tanszereket, munkaruhát a vállalat ad.

Az elméleti oktatás Budapest legkorszerűbb szakmunkásképző intézetében, a gyakorlati oktatás a vállalat gyáraiban folyik. A jó tanulóink továbbtanulását támogatjuk!

Jelentkezni lehet:

Pamutnyomóipari Vállalat személyzeti és oktatási főosztály, 1038 Budapest III., Fényes Adolf u. 19–21. Telefon: 687-834.

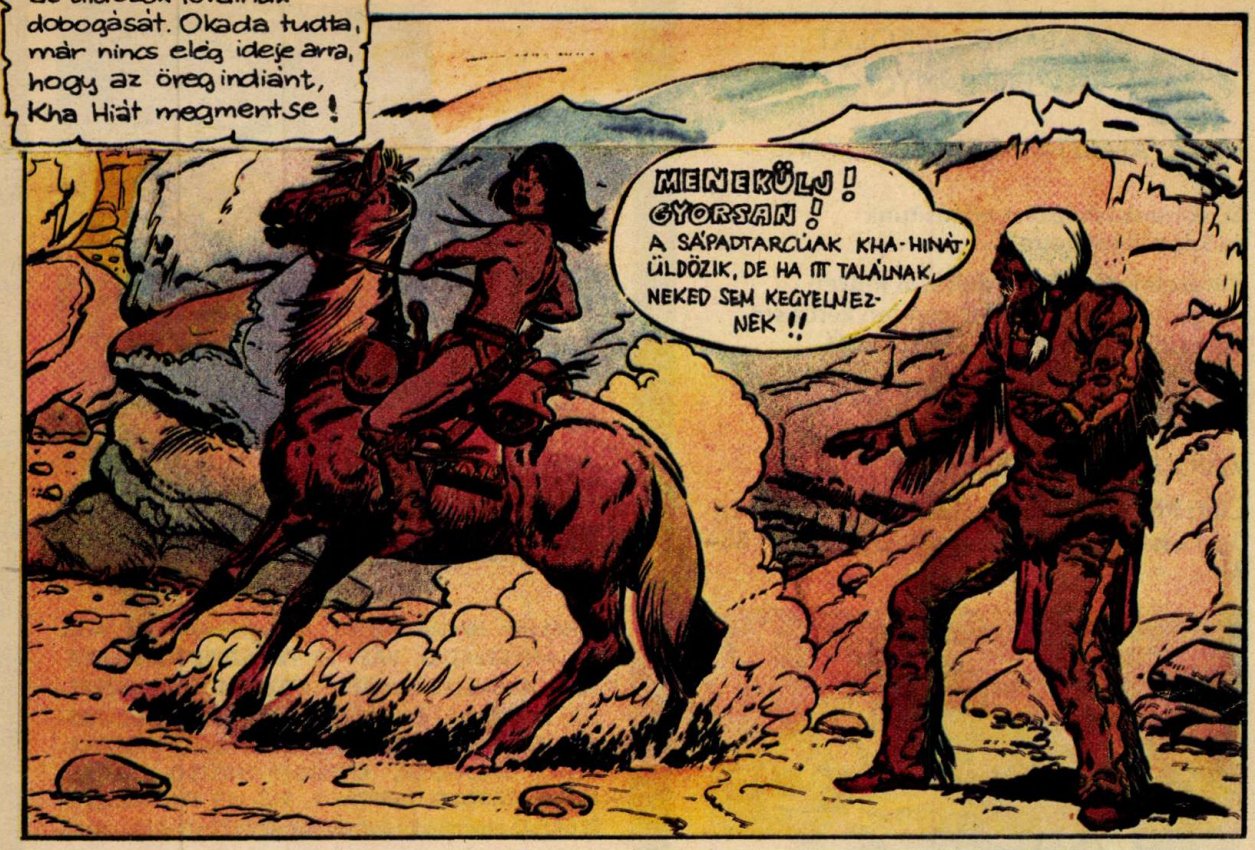

OKADA

megmenti a nép kincsét

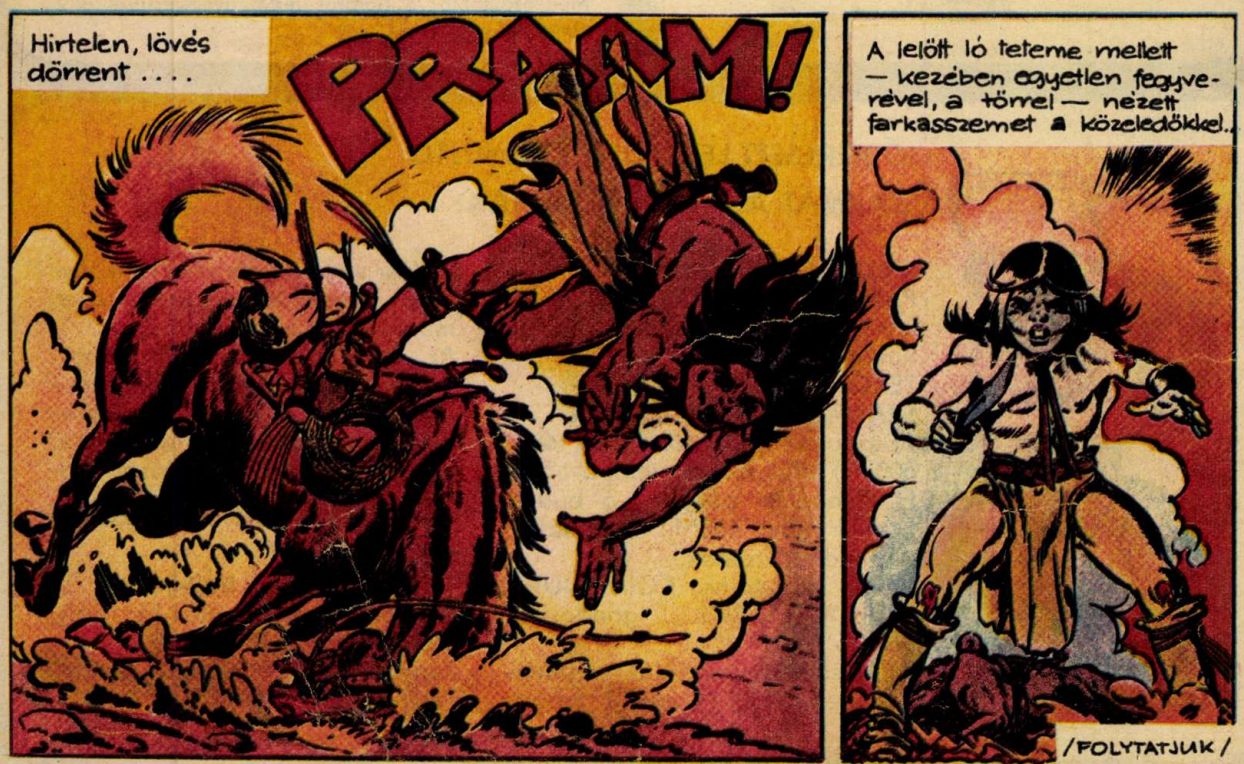

77 | 8

XXXII. ÉVF. • 1977. FEBRUÁR 24. • ÁRA 2,– Ft

PAJTÁS

Egyedül a rengetegben... A mozdulatok még energikusak, a tekintet bizakodó. De három kilométer még hátra van!

Január végén egyszerre csak tele lettek plakáttal a zirci kirakatok, a vastagabb fatörzsek, imittamott még a házfalak is. A plakátokon a tél, a sport és az úttörőmozgalom témakörét próbálták egységes szimbólummá ötvözni az egyszerű színek, a sallangmentes formák. Legtöbbjüknek sikerült, és tulajdonképpen ez egészen természetes dolog, hiszen egyszerű eseményt hirdettek a Reguly Antal Általános Iskola úttörőinek alkotásai: a XII. Téli Úttörőolimpia havas számainak országos döntőjét.

AZ ÉLEN

A hólepte erdő mintha a meséből csöppent volna ide a Bakonyba. Az égigérő fák sűrűje, a talaj vakító fehére, a levegő hideg tisztasága mind-mind egy vadonatúj, érintetlen világ hangulatát idézte... többnyire hiába. Mert ugyan kinek van ideje álmodozó szemlélődésre, amikor e mesebeli díszletek között biatlonverseny folyik?

Maga a biatlon összetett sportág, sífutásból és lövészetből áll. Így leírva nincs benne semmi különös. A gyakorlatban viszont 3—4000 métert kell lefutni léccel a lábon, komisz emelkedőkön, itt-ott jeges, másutt tapadós havon. Közben — hogy azért ne legyen olyan egyhangú a dolog — meg kell állni néhány alkalommal, és le kell lőni egy szélben libegő léggömböt, gyorsan, gyorsan, mert ketyeg a stopper!

A versenyt persze Kovács Zsolt nyeri Budapestről. A tavalyi két arany mellé — biatlon, futás — ez immár a harmadik. És még hátra van a futás, meg a váltó... szóval meg lesz az ötödik is?

Nem lett meg. Kovács Zsolt a futásban kétszer is bukott, és ezt még ő sem engedheti meg magának. Az aranyat a Nógrád megyei Kadlót Zoli csípte el, és ekkor még mindenki meglepetésről beszélt.

Ám ahogy sűrűsödött a köd, úgy sűrűsödött az izgalom is ott az erdő mélyén. A Nógrád megyeiek ugyanis nem érték be egyetlen arannyal, Kékesi Erzsi elhalászta mind a biatlon, mind a futás első helyét a budapesti, a borsodi meg a kékesi versenyzők elől!

Csoda? Ugyan már, emlékezzünk csak... két évvel ezelőtt Martinkó Mariettáék váltógyőzelme, tavaly Szlivka Zsuzsa sikerei... hát persze. Sok éves munka törvényszerű gyümölcse ez a három nógrádi arany. Méghozzá micsoda munkáé!

— A körülményeink sokszor meglehetősen siralmasak — mondja Szlivka

Durr bele!... A biatlon versenyzőnek komisz kaptatók után kell eltalálnia a szélben libegő léggömböt

CSAK EGY DOMB KELL

Gyula testnevelő. — Gyakran sárban és avaron kell edzenünk...

Egyszóval nemcsak természeti adottság kérdése.

EGYÜTT

A versenyzők mellett felnőttek loholnak. Apukák, anyukák, edzők. Valaki mérhetné a teljesítményüket... talán ők maguk sem hinnék, hogy mire képesek. A pálya mellett 30—40 cm-es a hó. Sokuknak nincs léc a lábán, és ráadásul többször végighajtják a pályát, mert a csapattársat is biztatni kell. És „elvadult" szánkókért szaladnak a völgybe, és elveszett botokat keresgélnek a rengetegben, és nyolc-tíz pár lécet viaszolnak naponta tenyérrel — „csak így lehet igazi viaszolást végezni, de ezt a gyerekek keze nem bírja!" — és nyolc-tíz pár lécről

szedik le naponta a viaszt, esetleg többször is, ha úgy kívánják a változó hóviszonyok. És narancsért, frissítőért, teáért szaladnak, cipelik a szerelést, rakják a tüzet, meleget varázsolnak a szabadban is...

— Hogyhogy miért? — csodálkozik, ha bármelyiket kérded. — Mert szeretem a gyerekeket.

Az úttörő-olimpiai mozgalom immár 12 éves múltra tekinthet vissza. Ki tudná megmondani, hogy ez alatt az idő alatt hány gyerekben ébredt a felismerés:

— De hiszen a felnőttek barátaink!

ÉS „HÁTUL?"

Hajdú-Bihar megyéről igazán nem az égbeszökő bércek jutnak az ember eszébe. Képviselői mégis otthonosan száguldoznak a zirci lejtőkön. Csakúgy, mint a Csongrád megyeiek. Elszántan csörtetnek lefelé, olykor megelőzve a szánkót, olykor lemaradva a szánkó mögött...

— Mindenki fedezékbe! — kiált vésztjóslóan dr. Molnár Miklósné, és ebből mindenki tudja, hogy ismét útnak indult egy versenyzője. A célban aztán nagyokat nevetnek, látszik rajtuk, hogy érem- vagy helyezési gondok a legkevésbé sem zavarják mulatságukat.

— Van egy dombunk — mondja Szilágyi Jánosné, a Hajdú-Bihar megyeiek nevében. — Megfelelő rohammal talán át is lehetne ugrani. Ezen a bércen végezzük edzéseinket, és íme — itt vagyunk, versenyzünk, barátkozunk. A „menők" csak gyötörjék egymást, nem igaz?

Már hogyne lenne igaz. Mint ahogy az is igaz, hogy egy dombocska mindenütt található!...

Cser Gábor
Fotó: Szalay Béla

Ez bizony kissé meredek dolog! Bemutató lesiklásból az eplényi pályán

Fehér a talaj, és fehér a levegő. A ködös lejtőn bizony nem könnyű lejönni...

A XII. TÉLI ÚTTÖRŐ-OLIMPIA EREDMÉNYE (Havas számok)

BIATLON

Fiúk: 1. Kovács Zsolt (Budapest), 2. Kadlót Zoltán (Nógrád m.), 3. Bolla László (Nógrád m.). *Lányok:* 1. Kékesi Erzsébet (Nógrád m.), 2. Becsei Erika (Budapest), 3. Budai Edit (Borsod m.).

SÍFUTÁS

Fiúk: 1. Kadlót Zoltán (Nógrád m.), 2. Kovács Zsolt (Budapest), 3. Bolla László (Nógrád m.). *Lányok:* 1. Kékesi Erzsébet (Nógrád m.), 2. Becsei Erika (Budapest), 3. Pál Erika (Budapest).

SÍFUTÓ VÁLTÓ

Fiúk: 1. Budapest (Németh Endre, Bartos Gábor, Kovács Zsolt), 2. Nógrád m. (Holla, Ispán, Kadlót), 3. Heves m. (Török, Gónyi, Molnár). *Lányok:* 1. Budapest (Pál Erika, Horváth Mariann, Becsei Erika), 2. Nógrád m. (Németh, Hrónyecz, Kékesi), 3. Heves m. (Molnár, Szalontai, Kozma).

SZÁNKÓ

Kisdobos fiúk: 1. Végh György (Borsod m.), 2. Mező Zsigmond (Szabolcs m.), 3. Urbanics Antal (Pest m.). *Lányok:* 1. Nagy Zsuzsa (Zala m.), 2. Szabó Anna (Pest m.), 3. Budai Krisztina (Borsod m.). *I. kcs. fiúk:* 1. Soós Attila (Vas m.), 2. Bálint László (Baranya m.), 3. Zsombori Gábor (Budapest). *Lányok:* 1. Kopócs Mária (Veszprém m.), 2. Gyúró Mária (Hajdú m.), 3. Éberhardt Erzsébet (Győr-Sopron m.). *II. kcs. fiúk:* 1. Balogh László (Tolna m.), 2. Hubai János (Veszprém m.), 3. Tóth Gábor (Fejér m.). *Lányok:* 1. Varga Csilla (Veszprém m.), 2. Király Valéria (Tolna m.), 3. Kottyán Mária (Veszprém m.).

A Pajtás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

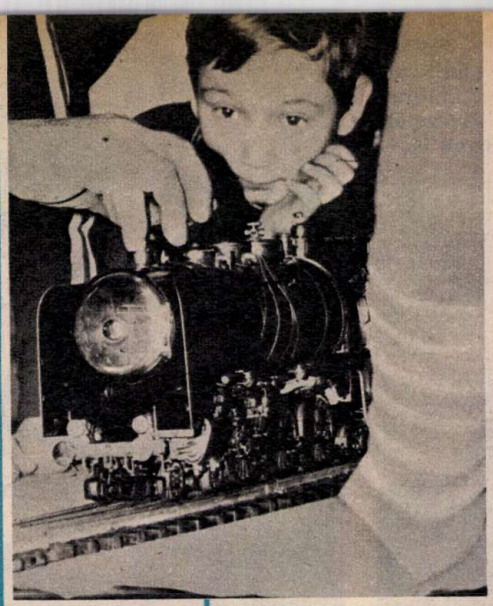

A SÁSDI FÚVÓSZENEKAR

Két éve alakult meg Sásd községben az úttörő-fúvószenekar. A majd harminc tagú zenekar számára a hangszereket a községi tanács vásárolta meg. Az eltelt idő alatt sok ünnepségen, zenekari találkozón, kulturális rendezvényen szerepeltek. Felvételünk a zenekar fanfárosait mutatja be.

ÚTTÖRŐ-VASUTASOK KISMOZDONY-NÉZŐBEN

Nyitrai Ferenc nyugalmazott mérnök, egykori mozdonyvezető lakásán csodálták meg a budapesti úttörő-vasutasok ezt a gőzmozdonymodellt, amelynek eredetije jóval a felszabadulás előtt vontatta a gyorsvonatot. Nyitrai Ferenc bácsi összesen tizennyolc évig dolgozott a kis lokomotív-modellen, amely egy másik kocsival harminc kilométeres sebességgel száguld a több mint 30 méter hosszú pályán —, no nem a lakásban, hanem az udvaron felállított síneken.

A HÉT VICCE

— Mit tennél, ha egy cirkuszban azt látnád, hogy a két oroszlán, amelyekkel néhány perccel előbb az idomár fantasztikus számot mutatott be, kitör a ketrecből?

— Azonnal igyekeznék bebújni a ketrecbe, és jó erősen becsuknám magam mögött az ajtót.

SPORTVERSENY AZ ÚTTÖRŐHÁZBAN

Sportversenyt rendezett a debreceni Lőwy Sándor Úttörőház a szakköreibe járó gyerekek számára. A győztes szakkör jutalma egynapos autóbusz-kirándulás. A többiek sportfelszerelést, játékokat nyertek.

GYERMEKRAJZOK A SZOVJETUNIÓBÓL

A fővárosi, XIII. kerületi úttörőházban az eszperantó klub rendezésében kiállítás nyílt szovjet gyermekek festményeiből, rajzaiból. A képeket a Szovjetunió több köztársaságából érkezett anyagból válogatták.

BARÁTOK ÉS TESTVÉREK

A jubileumi években sokszor elmondtuk: az úttörőmozgalom egész története azt bizonyítja, hogy nem lehet választóvonalat húzni a tizennégy éves úttörők és mondjuk a tizenhat éves ipari tanulók vagy a középiskolás KISZ-esek közé. A világ legtermészetesebb dolga, hogy az úttörőmunkában eltöltött nyolc év után a „felsőbb osztályba" lépett egykori úttörők, KISZ-tagként is visszajárnak volt csapatukhoz, sőt még azt is megkockáztatom, hogy az elsős gimnazisták egy ideig jobban érzik magukat az úttörőcsapatban, mint az új iskolájuk, tanműhelyük egészen új, kezdetben kissé felnőttes módszerekkel dolgozó KISZ-alapszervezetében. Hol van az előírva, hogy tizenöt-tizenhat éves korban mindig és mindenben felnőtté kell válni, másképp kell viselkedni, minden korábbi szokást, játékot abba kell hagyni egy fiatalnak? Megvan, és mindig is megvolt az a bizonyos összekötő kapocs, amely az úttörőket és a KISZ-eseket egymáshoz fűzi, csakhát erről sokszor megfeledkezünk.

Az első úttörő-csapatokat is közösen alapították meg harmincegy évvel ezelőtt a gyermekbarát felnőttek és lelkes forradalmár fiatalok. Három évtized alatt mindig akkor élénkült meg az úttörőcsapatok munkája, amikor idősek és fiatalok összefogtak és egymással versengve dolgoztak a gyerekekért. A szocialista országok pionírszervezeteiben a világ legtermészetesebb dolgának tartják, hogy az idősebbek, az ifjúsági szervezet tagjai az úttörőkorból kinőve, továbbra is részt vállalnak kisebb testvéreik munkájából. Van, ahol maga az iskolarendszer sugallja ezt. A kilenc-tízosztályos iskolák végzős tanulói már az ifjúsági szervezet tagjai, de azért továbbra is ugyanabba az iskolába járnak, naponta találkoznak úttörőkkel. Az úttörőévek után nem szakadnak ketté olyan gyorsan a barátság szálai, mint nálunk. Pedig sokezer ifivezető léte és munkája bizonyítja, hogy kölcsönös jóindulattal itt is megoldható az ifik munkába állítása. Úttörőmozgalmunk jogosan várja vissza mindazokat az ifiket, akik őrsvezetők, úttörő-tanácstagok, tisztségviselők voltak, akik különböző tanfolyamokon megfelelő kiképzést kaptak, sokoldalú gyakorlati tapasztalatokat szereztek úttörőkorukban.

Vasvári Ferenc

Közösen készülnek a közelgő vetélkedőre a szobi úttörők és KISZ-esek

Egy kis csinosítás mindig ráfér a klubra. Az úttörők és az ifivezetők serények is...

A „házi" ródlipálya minden óraközi szünetben a vidámság birodalma

A tábortűz körül ültek. Sűrűn sercegve, szikrarügyek pattantak szét.

— Laci bácsi, olyan szép itt Zamárdiban, de jó lenne mindig táborozni! Mi is építhetnénk tábort, otthon, Szob környékén.

Járik László, a szobi 2. számú általános iskola csapatvezetője a sötétségbe fúrta a tekintetét, megpróbálta felfedezni a beszélőt, de nem sikerült.

A szavakat azonban jól az emlékezetébe véste.

— Imre, segíthetnétek egy kicsit. Tábort szeretnénk építeni — ezekkel a szavakkal toppant be Járik László a városi KISZ-bizottságra, Pócsi Imre titkárhoz.

— Hol? — kérdezte gyakorlatiasan Pócsi Imre.

— A Malomvölgyben.

Több kérdés ezután már nem következett. Összedugták a fejüket, hevenyészett terveket készítettek. Nem sokkal később, néhány nap múlva, a város valamennyi KISZ-alapszervezete szerződést kötött egy-egy rajjal, majd rövidesen hozzáláttak a munkához.

Már állnak a házak

— Jelenleg hogy áll a tábor építése? — kérdezem Járik Lászlót.

— A hetven százalékával elkészültünk. Nemcsak a szobi KISZ-esek segítettek. A Budapesti Műszaki Egyetem városépítészeti tanszéke KISZ-alapszervezetének tagjai készítették a terveket, ők készítették elő a talajmunkákat is. A mieink közül a szörpüzem alapszervezete segített a legtöbbet, a kőépületek elemeit a gyár gépkocsijaival szállították a helyükre a fiatalok.

— Mi lesz a táborban?

— Az éttermet, a mellékhelyiségeket és a fürdőket kőépületekben helyezzük el. A gyerekek tíz, egyenként négy-nyolcszemélyes faházban laknak majd. Ezeket Verőcéről kaptuk. Természetesen sportlétesítményeket is építünk, kézilabdapályát és focipályát is.

— Hogyan rendezitek be a házakat?

— Ebben is a KISZ-esek segítenek. A Budapesti Műszaki Egyetem egyik, budai kollégiuma megszűnik, tőlük kapunk majd ágyakat, szekrényeket, paplanokat.

— Végül mennyibe kerül a tábor?

— Mintegy hárommillió forintba.

— Az úttörők is együtt dolgoztak a KISZ-esekkel?

— Persze, például közösen fektették le a másfél kilométer hosszúságú vízvezetéket.

Nem tévednek el

Miközben beszélgetünk, megszólal a csengő, az óra végét jelzi. Az udvart gyereksereg lepi el, néhányan a két, ég felé nyúló ferde létrára kapaszkodnak fel.

Járik László elcsípi a tekintetemet.

— Az iskolánk sportudvara is a KISZ-esek segít-

Sem a hó, sem a hideg nem zavarja a szobi gyerekeket, hogy iskolájuk udvarát szebbé varázsolják

Ki tudná felsorolni, hogy mennyi minden őrzi kezük munkáját? Száz és száz helyen találkoztunk velük, sportpályaépítés, klubcsinosítás, iskolaudvar-építés közben, sok-sok létesítményt kaptunk tőlük, amely őket dicséri: a KISZ-eseket

A MALOM VÖLGY ÚJ ÉLETE

ségével épült. Nagyrészt ők készítették el a háromszázötvenezer forint értékű betonpályát, az ő munkájukat jelzi a két tornalétra is. Rövidesen pedig az úttörőszobánkat fogják megnagyobbítani.

— Hogyan?

— A szörpüzem KISZ-esei felajánlották, hogy ha kiürítjük a jelenlegi, parányi úttörőszobát, akkor ők odébb „tolják" a falat, már a terveket is elkészítették, egy nap alatt lebontják a közfalat és az új helyén fel is állítják.

Néhány lépés az iskola épületétől az úttörőszoba, amely rövidesen a KISZ-esek segítségével nagyobb lesz

Persze nemcsak ennek az üzemnek a KISZ-alapszervezetével ilyen jó az 1928. számú Petőfi Sándor Úttörőcsapat kapcsolata, hanem a középiskoláéval is.

— Hát ebben igazán nincs semmi csodálni való — tárja szét a karjait Korcsmáros Györgyi ifivezető —, hiszen egy épületbe járunk az úttörőkkel. Jól is néznénk ki, ha éppen mi nem tudnánk együtt dolgozni.

Bizonyos szempontból szerencsés helyzet ez, hiszen az általános iskolából kikerülők többnyire ifivezetőként visszatérnek oda, ahol egykor úttörők voltak. Jól ismerik a körülményeket, ismerik az úttörőket is.

Bőcs Ferenc
Fotó: Szalay Béla

Hong asszony kis csapata

Khan Hungban, Vietnam legdélibb részén töltöm az ünnepet. Meleg van, holott az esős nyár elmúlt. A száraz évszakban vagyunk.

A holdnaptár szerint ez az ősz közepe. Itt mindig szokatlan a gyermekek nagy száma, ma azonban kiváltképpen az. A szülők ezen a meleg és száraz estén diszkréten visszahúzódnak, hogy átadják a terepet csemetéiknek, akik élnek is a lehetőséggel és elözönlik a városka utcáit. Az ablakokban színes lampionok világítanak, a kis utcákon fáklyás menet énekel, a sötét égre tűzijátékszerű rakéta rajzol parabolát. Ma nagy forgalmat csinálnak az édesség- és játékboltok, korábban zár a piac, az üzletekben azok vállalnak esti ügyeletet, akiknek nincs családjuk.

Meghívott otthonába Nguyen Ngoc An, Khan Hung-i gépkocsivezető, és örömmel teszek eleget a meghívásnak. Nem mindennapi eset, hogy az ember egy tizenkét gyermekes családdal lehet a gyermeknapon. A máskor sötét és néma — most csupa fény és öröm — szegénysoron át jutunk el, elég kanyargós utakon a vendéglátóhoz. Egyszobás, kamrás, vékony falú, házában fogad. A berendezés több mint egyszerű. A ház előtt ötméteres, fedett kis kert.

A család: An, a családfő 42 éves, Hong, a felesége 38 éves, Trong, a nagylány 16 éves múlt, Canh, a nagyfiú 15 éves, Son 14 éves, Lam 12 éves, Van 11 éves, Thuy 9 éves, Ha 7 éves, Hai 6 éves, Ngoc 5 éves, Thach 4 éves, Ho 2 éves, Hoai 1 éves.

Nem kell matematikusnak lenni annak megállapításához, hogy Hong asszony a háborús években állandóan gyermeket nevelt. Ha kiszámítaná valaki, hány pelenkát mosott, hány kiló rizst főzött, hány köbméter szemetet söpört ki ez idő alatt, csillagászati számokat kapna. De az ilyesmit senki sem számolja, inkább azon csodálkozik, hogy a tucat gyerek anyja mindennek ellenére ma is karcsú, sima arcú, csinos nő. Gyerekeinek vallomása szerint nagyon ritkán pöröl, és még nem ütötte meg egyiküket se. Igaz, a 6 esztendős Hai már vigyáz a kisebbekre, hátán cipeli akármeddig, hogy tehermentesítse anyját. Az ilyen családban már kedvező — 8:4 — az arány, a dolgozók javára; a 7 éves bevásárol, a 9 éves takarít, a 11 és a 12 éves árusít valamit, a 14 és a 16 éves az iskola után alkalmi munkát vállal. Az anyai művészet most már nem is a házimunka szervezésében és irányításában, sok-

kal inkább a pénz beosztásában nyilvánul meg.

Reggelire mindenki egy csupor tejet, hozzá fél kiflit kap (ez nagyjából egy magyar kiflinek felel meg). Az ebéd és a vacsora egyforma: rizs, hal, zöldség. Az édesség, a sertéshús ritka dolog a család számára. Erre már nem futja a pénzből.

A gyermeknapi lampionok, labdák, csörgők, babák bűvöletében kuporgunk a tisztaszoba nagy ágyán, egy ebédlőasztalszerű keményfa bútordarabon. Heten vagyunk itt, hat kisgyerek, meg én. Tiszteletet kelt bennem, hogy nem vesznek össze az egyes ajándéktárgyak tulajdonjogán. Kézről kézre jár minden. Legjobb Hoainak — ő egy intésre bármelyiket megkaphatja. Persze, tekintélyem után felüli — és ezt elsősorban kipödört bajszomnak köszönhetem. Ngoc, kerek képű, nagy szemű kislány, addig kacérkodik ezzel a vietnami száj fölött ritkán látható férfidísszel, amíg felülkerekedik benne a nőkre oly jellemző kíváncsiság, és megrángatja, valódi-e. Nem vagyok rest, ölbe kapom, megszorongatom. A gyerek odadugja az arcomhoz selymes, fekete haját, aztán elhúzódik — nézi, megvan-e még a bajusz.

— Nem lehetett könnyű a gyerekekkel a háború alatt — mondom. Ha jól utánaszámolok, éppen akkor folytak itt véres harcok a stratégiailag fontos város birtokáért, amikor az asszonyka a család legkisebb tagját várta.

Zavart csend. Hong asszony igent int, de nem sok meggyőződéssel.

— Hogyan táplálkozott? Hová rejtőzött?

Már nem is bólogat. A férje elszánja magát; félrehív és megmondja:

— Ngoc nem a mi gyerekünk. A húgomé . . .

Anyuka 1975-ben, amikor a felszabadító csapatok közeledtek Khan Hunghoz, megrémült — hátha igaz az a sok rossz, amit a kommunistákról mondanak. A lelkiismerete sem lehetett egész nyugodt — az amerikai megszállók konyháján dolgozott két éven át. Egy helikopter indult a tengerhez, menekülőkkel — ő is felkéredzkedett. Azóta nincs hír róla. A gyönyörű kislányra a nagybácsi és a nagynéni vigyáz — hátha egyszer hazajön a mama.

— Kérem, ne szóljon a gyereknek erről — mondja. — Nem emlékszik anyukára, azt hiszi, mi vagyunk a szülei.

Thach is háborús gyerek. Éppen abban az esztendőben született, amelyben a felszabadító erők — jó 600 kilométernyire Khan Hungtól — áttörték az amerikaiak híres védelmi rendszerét, a MacNamara-vonalat. Ebbe a városba akkor nem hallatszott el az ágyúdörgés. — Thach idegrendszerében nem cipeli hát a háború e vészes kísérőzenéjének emlékét.

— Nagyon szép kisfiú. Az anyjára fog hasonlítani.

An „beismeri", ez sem az ő gyerekük. Édesapja elesett a fronton, anyja másodszor is férjhez ment. Az új férj nem bánt jól Thachcal; persze, a gyermekszerető An házaspár nem tűrte ezt a helyzetet. Elkérte a kisfiút. Most a család kedvelt tagja; nemcsak a fogadószülők, a környéken lakók is szívesen hívják meg ebédre. Pompás étvágya van. Majd kicsattan.

A 14 éves Son sem édesgyerek. Szüleit az amerikai Phönix-hadműveletek egyikén megsemmisítő táborba hurcolták és ott nyomuk veszett. Nem rokonok; a kisfiú kéregetni járt a régi rendszerben, és szerencséje egy este éppen ebbe a kedves közösségbe sodorta. An nem is gondolt arra, hogy befogadja. Hong asszony szíve azonban megdobbant szomorú élettörténetének hallatára. Ennek öt esztendeje; ma senkinek se jut már eszébe, hogy a bölcsőjét valaha másutt ringatták. A 9 éves Thuy viszont szegről-végről rokongyerek. Szülei kábítószert árultak az amerikai tábor környékén és maguk is elzüllöttek. An állított be egy estén az eltetvesedett, rongyos gyerekkel. Itt megmosakodott, aztán felvette a nagylány kinőtt ruháját . . .

A tizenkettőből azért hatot Hong asszony hordott a szíve alatt; a szívében azonban mind a tizenkettőnek van hely.

— Éppen a fele — mondom súgva az asszonynak, hogy a gyerekek ne hallják. Itt csupa édesgyerek él.

— Nemsokára megváltozik — feleli halkan a csinos menyecske.

Most veszem észre, nem olyan karcsú, mint honfitársnői. Babát vár.

Máté György

Biztonsági Tanács

Az ENSZ 15 tagú szervezete, amelynek elsőrendű feladata a béke és biztonság fenntartása. Öt állandó (az öt nagyhatalom: Szovjetunió, USA, Nagy-Britannia, Franciaország és Kína), valamint tíz nem állandó tagja van. (Ilyen volt Magyarország is 1968—69-ben.) A Biztonsági Tanács állandóan működik, jogosult arra, hogy adott esetben olyan határozatot hozzon, mely konkrét beavatkozásra jogosít fel. Az ilyen határozathoz 9 tag (köztük az öt állandó tag) hozzájárulása szükséges.

Európai biztonsági és együttműködési értekezlet

1972 novemberében Helsinkiben 35 ország (33 európai ország — Albánia kivételével — és az Egyesült Államok, valamint Kanada) kezdte meg az előkészítő tárgyalásokat, majd Genfben folytatták s készítették elő a záróértekezleten előterjesztésre kerülő javaslatokat. Az egyezmény aláírására 1975. augusztus 1-én került sor Helsinkiben. Az egyezmény az európai országok békés egymás mellett élésének tíz alapelvét tartalmazza, részletesen foglalkozik az európai biztonság kérdéseivel, az együttműködéssel a gazdaság, a tudomány, a technika, a környezetvédelem területén; a földközi-tengeri biztonsággal, az együttműködéssel az emberiességi és egyéb területeken. 1977-ben Belgrádban kerül sor az eddig végzett munka értékelésére.

Disszidens

Olyan személy, aki kiválik nemzete közösségéből s hazáját törvénytelen úton elhagyja. Oka nemcsak politikai véleménykülönbség lehet, hanem kalandvágy, elkövetett bűntett miatti felelősségrevonástól való félelem.

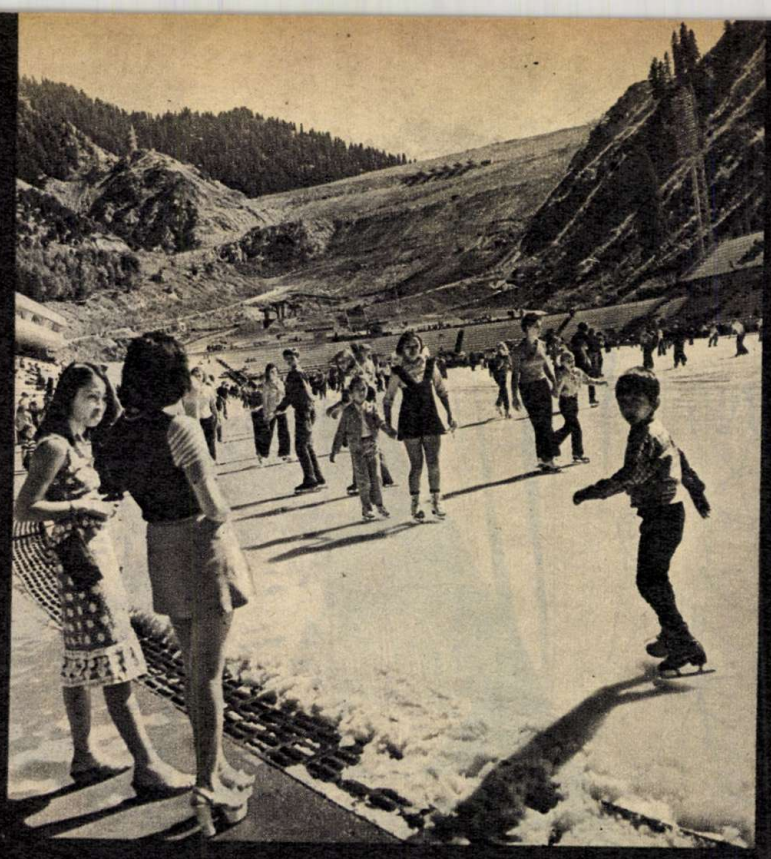

MEDEO HÍRESSÉGE

Az Alma-Ata közelében elterülő fenyvesek és nyiresek között fekvő híres korcsolyapálya – a Medeo – visszatükrözi a hegyi nap fényét. Fennállásának negyedszázada alatt rászolgált a „rekordgyár" elnevezésre.

Télen mindennap benépesült a pálya. Januárban rendezték meg az amatőr sportolók bajnokságát, melyen gyerekek és külföldiek is részt vettek.

Márciusban és áprilisban a Szovjetunió Kupájáért és az Országos Bajnokságért folyik majd a viadal. Ezt követi a szovjet és norvég gyorskorcsolyázók hagyományos versenye. Mindenki kíváncsian várja, hogy az eddigi 71 világrekordot újabbak követik-e?

Annak ellenére, hogy a Medeo pálya a gyorskorcsolyázó versenyek színhelye, és az olimpiákra, nemzetközi viadalokra is itt készül a szovjet válogatott, az év nagy részében a pálya nyitva áll a közönség számára. Hétköznaponként az óvodák és iskolák tartanak tornaórákat.

A világhírű korcsolyaparadicsom gyönyörű szállodával rendelkezik, hogy a távoli vidékekről érkező felnőttek és gyerekek megpihenhessenek itt.

MŰSZAKI PÁLYÁRA KÉSZÜLŐ FIÚK!

Jelentkezzetek VILLANYSZERELŐ szakmunkástanulónak.

Vár benneteket a

VILLANYSZERELŐIPARI VÁLLALAT!

Beiskolázási helyeink:

Budapest, Miskolc, Dunaújváros, Székesfehérvár, Tatabánya, Győr és Ózd.

SZERKEZETLAKATOS- és ELEKTROLAKATOS

tanulókat képezünk ki Bicskén.

Vidékieket Budapesten korszerű tanulóotthonban helyezzük el, havi 70 Ft-ért.
Az oktatás emeltszintű, továbbtanulási lehetőségekkel. A tanulmányi ösztöndíjon felül villanyszerelő- és elektrolakatos-tanulónak havi 250,– Ft, szerkezetlakatos tanulónak havi 500 Ft társadalmi ösztöndíjat, a tanulmányi idő utolsó félévében teljesítménybért fizetünk.

Jelentkezés: a

VILLANYSZERELŐIPARI VÁLLALAT

munkaügyi osztályán

1075 Budapest, Síp utca 23.,
vagy az illetékes szakmunkásképző intézetnél (ez esetben kérjük felírni a jelentkezési lapra a „VIV előjegyzéssel" szöveget).

PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAPEST PATEX

Két műszakos gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó szakmára,

FONÓ-SZÖVŐ

szakmunkástanulónak
szerződtetünk lányokat,
akik az 1977-es tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő kétéves.

A havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől és az eltöltött időtől függően 850–1050 Ft között van. Az utolsó félévben teljesítménybért fizetünk.

A tanulók kollégiumi elhelyezését biztosítjuk. A szakmunkásvizsga után ifjúmunkásainkat modern leányszállásunkon helyezzük el.

Jelentkezni levélben „Ipari tanuló" hivatkozással lehet.
PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA
személyzeti osztály
Budapest XI., Hauszmann A. u. 20.
Levélcím: 1052 Budapest, Pf. 43.

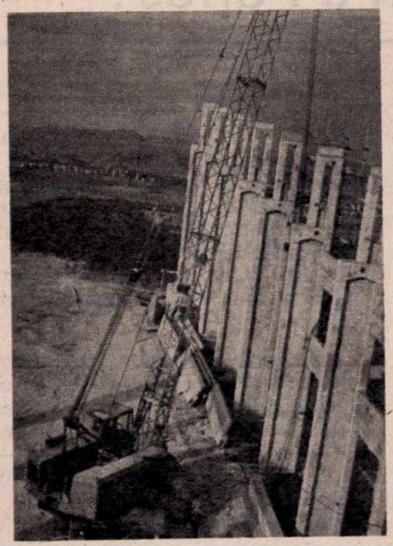

NYOLCADIKOS FIÚK!
BIZTOSÍTSÁTOK JÖVŐTÖKET!

Jelentkezzetek szakmunkástanulónak a 31. sz. Állami Építőipari Vállalatnál! Budapesti és vidéki szakmunkásképző intézetekben az alábbi szakmákban képeznek szakmunkásokat a vállalatnak: **kőműves, ács-állványozó, vasbetonkészítő, festő-mázoló-tapétázó, hidegburkoló, vas- és fémszerkezeti lakatos, villanyszerelő, építőgépszerelő és épületasztalos.**

A 3 év képzési idő alatt **ingyenes kollégiumi ellátásról és étkezésről** gondoskodunk. Téli és nyári **munkaruhát** adunk.

Az ösztöndíj összege a tanulmányi eredménytől függően változik.

A vasbetonkészítő, az ács-állványozó és a kőműves szakmákban havi 200,– Ft **ösztöndíjkiegészítést** fizetünk.

Aki a vállalattal szerződést köt, további **250,– Ft társadalmi ösztöndíjban** részesül.

A harmadikosokat **teljesítménybérrel** foglalkoztatjuk, havi keresetük 1200,– Ft-tól 1600 Ft-ig terjedhet.

Sportolásra és üdülésre lehetőség van.

A sikeres szakmunkásvizsga letétele után a vállalatnál maradó fiatalok **külföldi munkahelyeinken** is dolgozhatnak.

Válasszatok szakmát!

Gyertek az építőiparba!

Vegyetek részt az országos jelentőségű nagyberuházások kivitelezésében!

ÁE 31 V

Jelentkezni lehet: személyesen, levél útján vagy a jelentkezési lap elküldésével. **Címünk:** 31. sz. Állami Építőipari Vállalat szakoktatási csoport 1364 Budapest, V., Petőfi Sándor u. 7.

Nálunk történt, hogy...

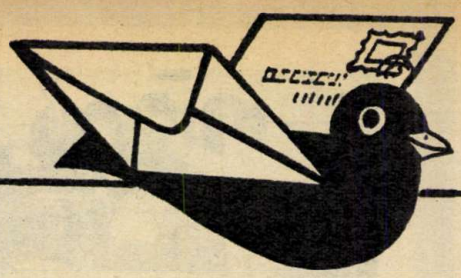

Szolidaritás

KI LEHET MA FORRADALMÁR?

Rendhagyó akadályverseny résztvevői voltak az ajkai „Béke" és „Barátság" őrsök úttörői: Allende! — énekeltük együtt úttörők és vezetők. (Magnószalagon szívesen elküldjük a megye bármelyik Allende rajának a dalt.) A városi pártbizottságon Szücs László elvtárssal készítettek riportot az úttörők. Néhány a kérdéseikre kapott válaszok közül:

— Szolidaritásunknak köszönhető Corvalan elvtárs és Angela Davis szabadsága, de a vietnami nép győzelméhez is hozzájárult a nemzetközi összefogás . . .

— Az a mai magyar fiatal forradalmár, aki a munkáján túl sokat vállal a közösségért, küzd a közömbösség és az egyéni érdek mindenekfölé helyezése ellen. Forradalmi tett a jó úttörőmunka is.

Az IBUSZ-iroda dolgozói szintén fogadták a gyerekeket, segítségükre voltak. Onnan a titkosírás a Horizont Áruház játékosztályára hívta a gyerekeket, ahol kiválaszthatták a megérdemelt jutalmakat. Az utolsó feladat egy távirat fogalmazása volt, Luis Corvalan elvtársnak: „Szívből köszöntjük szabadulása alkalmából.

Azt kívánjuk, hogy az Ön — és népének — leghőbb vágya mielőbb valóra váljon. — Ajkai úttörők."

Balikó Lajos úttörőház-igazgató, Ajka

Mit üzen a Pajtás?

PETŐFI RAJ, SALGÓTARJÁN; BARÁTSÁG ŐRS, BUDAPEST; MACKÓ ŐRS, SZOLNOK ÉS KOVÁCS ERIKA, MEZŐTÚR: 'A „30 úttörőév történetéből" című sorozatot 1976. március 10-től 1976. május 12-ig megjelenő számainkban közöltük. Az elmúlt évben megjelent Pajtásokat a következő címen vásárolhatjátok meg, személyesen vagy utánvéttel: Propaganda Centrum, 1136 Budapest, Fürst Sándor u. 14/b. A lapok ára ugyanannyi, mint volt, darabonként 1,50 Ft.

FÁBIÁN PÉTER, HEVESI JÁNOS ÉS TÁRSAI, MINDSZENT: A segédmotorvezetői tanfolyam elvégzéséhez gratulálunk! Reméljük, a közlekedésben is olyan példamutató vezetők lesztek, mint amilyen szorgalmasan készültetek a vizsgára.

SZPUTNYIK ŐRS, BUDAPEST: Szomorúságotokat megértjük, de úgy gondoljuk, nem tettetek meg mindent a bukásmentes őrs megteremtéséért. A második félévben dolgozzatok szorgalmasabban! A bajt nem várni, hanem megelőzni kell! A gyengébbekkel rendszeresen foglalkozzatok! Egyetlenegy órára se menjetek felkészületlenül! A tanulásnak, éppen úgy, mint a jó munkának a titka: rendszeresen kell elvégezni a feladatokat.

BALATONI ILONA, RAKACA: A vetélkedő megrendezése nagyszerű! Jutalmakat az őrs pénzéből vásároljatok! A díjak lehetnek: egy-egy szelet csokoládé, apróbb ajándék — illetve kabalatárgyak, ifjúsági könyv. Könyvjelzőket, könyvborítókat magatok is készíthettek.

HOMOLOVICS MÁRTON, KŐSZEG: Az iskola címe: Róth Gyula, Erdészeti Szakközépiskola, 9400 Sopron, Szt. György u. 9.

VIHAR A FOLYOSÓN . . .

Délelőtt tíz óra. Rövid szünet. Mindenki lázasan készülődik a következő órára. Izgatottan lapozgatják a könyveket és a füzeteket. A nyugodt munkarendbe egyszercsak egy örömteli kiáltás hasít:

– Megjelent a színes Pajtás! Ezt olvassa minden pajtás!

Még el sem hangzott az utolsó szó, felborult a rend. Pillanatok alatt előkerültek a 2,– Ft-osok, utána roham a felelősök ellen. Szegény árusok!

A fejek fölött adogatták a lapokat, vették el a pénzt. A két perc múlva érkezők szomorúan tették zsebre a forintokat.

Kicsengetéskor megrohamoztuk az utcai újságárusokat is. Úgy látszik több Pajtást kell rendelnünk!

Horváth Anikó, Győr

BEKÖTTETJÜK

Most, hogy színes lett a Pajtás –, elmondjuk, mi már évek óta gyűjtjük a lapot. Év végén a gondosan válogatott ötvenkét számot bevisszük Miskolcra a könyvkötőhöz és kilencven forintért beköttetjük. A mutatós kötésű Pajtás kedvenc olvasmánya a gyerekeknek, és igen szép darabja csapatunk, a 3434-es számú Ságvári Endre Úttörőcsapat könyvtárának.

Jó érzés lesz majd később is fellapozni az általunk gyűjtött kedves emléket.

Rubi Gizella, Pillangó Őrs Fancsal

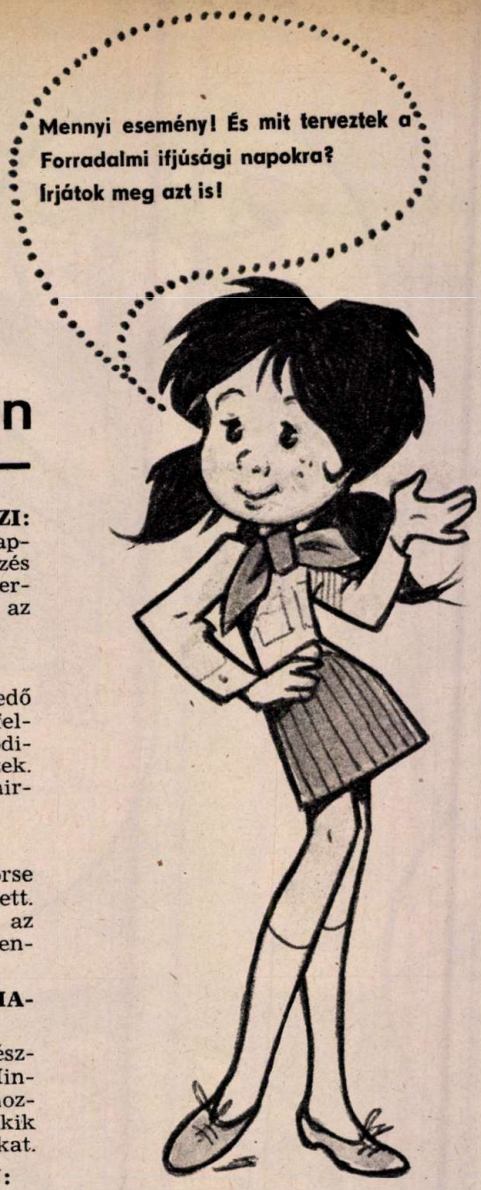

Csak röviden

SIMON ERIKA, VÁMOSOROSZI:
A művelődési házban öregek napját rendeztek. Póti Pálma, Pinczés Dóra, Bezzeg Zoltán és én szép versek bemutatásával szórakoztattuk az idős embereket.

KAULICS ANITA, MUCSONY:

Jelenleg az őrsök között vetélkedő folyik. Havonként kapunk egy feladatot, ezt kell megoldani. Az ötödikesek sportvetélkedőt is rendeztek. A hónap végén lesz az eredményhirdetés.

SERFŐZŐ ILDIKÓ, BÁNKÚT:

Meghirdettük a csapat legjobb őrse című akciót. Minden őrs benevezett. Szorgalmas munka folyik. Ezt az úttörőtanács minden hónapban ellenőrzi.

MAGYAR CSILLA, MOSONMAGYARÓVÁR:

Csapatunk a „Tisztaság fél egészség!" címmel akciót hirdetett. Minden raj benevezett. Az osztályok hozzáláttak a munkához. Voltak, akik lecsiszolták és lelakkozták a padokat.

BUGYI TÜNDE, JÁSZBERÉNY:

Rajunk Radnóti Miklósról készít műsort. A bemutatóra meghívjuk testvérrajunkat.

Iskolarádiónk közreműködésünkkel megkezdte adásait. Vállaltuk az iskolatej és a kifli eladását is.

GÁL MAGDOLNA, TISZAKESZI:

Kertünkben nagyon sok a cinege. Három etetőt készítettem. Ezekbe naponta zsiradékot, dióbelet és magvakat szórok.

„Leveleznénk"

HATODIKOSOK LEVELEIT VÁRJÁK: Nagy Mária, 4832 Tiszavid, Kossuth Lajos u. 15.; Molnár Katalin, 6900 Makó, Deák Ferenc u. 31.; Rövid Éva, 9641 Rábapaty, Lenin u. 61.; Fekete Márta, 6640 Csongrád, Április 4. u. 9.; Kiss Magdolna, 3332 Sirok, Kőkút Verpeléti út 27.; Kumista Ildikó, 5940 Tótkomlós, Békéssámsoni út 12.;

HETEDIKESEK VAGYUNK: Csonka Róza, 2153 Fót Gyermekváros; Molnár Erika, 2536 Nyergesújfalu, Tó u. 6.; Kovács Judit, 4026 Debrecen, Bem József tér 13.; Mészáros Edit, 6900 Makó-Igás, Állami Gazdaság, Tanya 40.; Pallag Ágota, 8412 Gyulafirátót, Kossuth Lajos u. 8.; Puskás Mária, 3700 Kazincbarcika, Szabó Lőrinc u. 69.;

NYOLCADIKOSOK ÍRJANAK: Berczeli Eszter, 6622 Nagymágocs, Petőfi Sándor u. 21.; Balatincz Csilla (komoly zenét szeretem) 8060 Mór, Dózsa György út 3/E; Szeberin Tibor, 3412 Bogács, Alkotmány út 100.; Mák Ágnes, 6000 Kecskemét, Szarkás 93. 10/3358.; Kotvász Edina, 2120 Dunakeszi, Kossuth Lajos u. 1.; Kákity Éva, 6527 Nagybaracska, Arany János u. 3.

TOLLAL, GÉPPEL, ECSETTEL

című pályázatunkat szeptember végén, a Pajtás 1976. évi 38. számában hirdettük meg. Azoknak ígértünk jutalmat, akik legszebben örökítik meg az őszi betakarítás egy pillanatát.

Október végén és november elején közöltünk válogatást a legjobb pályaművekből, de abban az időben még olyan mennyiségben érkeztek a küldemények, hogy végső értékelést nem adhattunk. Később a zsüri 1276 pályamű közül választotta ki a legjobbakat.

Kétszer annyi gyerek kap jutalmat, mint ahányra eredetileg számítottunk, és még így is sok szép műnek az alkotójáról nem emlékezhetünk meg. Éppen ezért nemcsak a jutalmazottaknak, hanem a pályázat valamennyi résztvevőjének gratulálunk.

Felsoroljuk a jutalmakat és a jutalmazottakat:

KERÉKPÁRT KAP: Ifj. Antal Béla, Somsály.

ZSEBRÁDIÓT: Hagymássy Csaba, Mátészalka; Zombai Ágnes, Szekszárd; Vida Sándor, Pápa.

DIAVETÍTŐT: Kereszturi Mária, Sarkad.

FÉNYKÉPEZŐGÉPET: Popovics Erzsébet, Tiszarád; Szücs Ildikó, Szentes; Holló Katalin, Vaszar.

KÉZILABDÁT: Szél Margit, Kecskemét.

TOLLASLABDÁT: Bakos Márta, Erdőtelek; Deme Ildikó, Mátészalka; Rekettyei Erika, Budapest, VIII. kerület.

TOLLKÉSZLETET: Berkaszi József, Beregdaróc; Varga Iván, Sümeg; Grüll Tibor, Sopron; Horváth Dóra, Baj; Tácsik Marianna, Kisvárda; Horváth Lajos, Celldömölk.

ASZTALITENISZ-ÜTŐT: Ráday Andrea, Budapest, V. kerület; Tóth Márta, Kecel; Balázs Éva, Mindszent.

TÁRSASJÁTÉKOT: Frankó Tamás, Makó; Stehler Gabriella, Hőgyész; Kovács Erika, Nyárád.

KÖNYVET: Szász Diana, Mezőkovácsháza; Mátrai Adél, Előszállás; Varga Hilda, Szentgotthárd; Trombitás István, Pusztaszer; Szabó Ágota, Tyukod; Barta Imre, Szombathely; Bagdi Erzsébet, Szécsény; Tóth László, Kazincbarcika; Bruncsics Zoltán, Hévíz; Borka Katalin, Kiskőrös; Bertalan Judit, Budapest XVIII. kerület; Dobi János, Balmazújváros; Nagy Mária, Hajdúbagos; Navratil Zsuzsanna, Pécs; Laczik Etelka, Szeged-Algyő; Haluska Cecília, Szentendre; Sas Hedvig és Varga Kriszta, Budapest V. kerület; Török Lajos, Nádudvar; Volter Kálmán, Cegléd; Lázár Zsigmond, Dunaújváros.

TÉLVÉGI
TÚRA-
AKADÁLY

Lassan kifelé haladunk a télből. Jólesik egy kis kiruccanás a szabadba. Kössük össze ezt egy hangulatos akadályversennyel. Résztvevője az egész őrs legyen. Hely: a legközelebbi kiserdő vagy liget. A játék irányítója az őrsvezető legyen, aki könyvek segítségével és a felnőttek tanácsaival készüljön fel a versenyre. Mindenki hozzon magával papírt, ceruzát és egy kis poharat.

ELSŐ AKADÁLY: PONTOS KOCOGÁS. A rendelkezésre álló idő 3 perc. (Másodpercmutatós órával mérhető.) Ez alatt egy olyan nagy kört kell végigkocogni, hogy másodpercre visszaérhess a kiindulási pontig. Sietni, lassítani nem szabad! A teljesítményért 0—20 pont jár.

MÁSODIK AKADÁLY: CÉLBADOBÁS. Rajzoljatok keménypapírra egy nagy kört, ebbe 10 méter távolságról kell 10 db hólabdát (vagy papírlabdát) rádobni. Minden találat 10 pontot jelent.

HARMADIK AKADÁLY: NYOMOLVASÁS. Egy kis papírra mindenki lerajzolja egy (hazánkban élő) vadállat nyomát. Akinek a rajza nem jó, nem kap pontot. Az győz, aki jó nyomot rajzol, de senki sem ismeri fel. (0—10 pont).

NEGYEDIK AKADÁLY: MADÁRETETÉS. Az őrsvezető egy (nálunk telelő) madár nevét mondja. Akire rámutat, azonnal rávágja, hogy milyen ennivalót szabad neki adni. Aki rosszat mond, kiesik. Minden jó feleletért 5 pont jár.

ÖTÖDIK AKADÁLY: Pantomimszerűen be kell mutatni, hogy egy 2 méter széles patak felett hogyan lehet átkelni. Mindenkinek másféle módot kell választania. Akinek nem jut semmi új az eszébe, kiesik. A legötletesebbek 0—10 pontot kapnak. (Egy ötletet lerajzoltunk. Ez téli példa.)

HATODIK AKADÁLY: ITT A FORRÓ TEA! Aki tud, otthonról hozzon egy termoszban forró teát. De ha tudtok, a helyszínen főzhettek is. Miközben teáztok, az őrsvezető azoknak az országoknak a nevét mutatja fel rejtvény vagy titkosírás formájában, ahol a legjobb tea terem. Aki kitalálja, 10 pontot kap.

Az győz, aki a legtöbb pontot gyűjti össze.

Mániás család

A kiküldött gyerek lesz a kérdező. A többiek megállapodnak abban, hogy mi a család mániája. A kérdező gyerek mindenkinek feltesz egy kérdést. A válaszból (vagy a válaszadó cselekedeteiből, hanghordozásából) kell kitalálnia, miben egyeztek meg a játékosok. Esetleg úgy határoznak, hogy mindenki az előtte levő gyerek kérdésére válaszol. Az elsőtől pl. megkérdezi: „Mit reggeliztél ma?" Az első játékos akármilyen feleletet adhat, mert e kérdésre a második játékos válaszol majd. A második játékostól ezt kérdezi: „Mit olvastál legutóbb?" A válasz erre az: „Tejeskávét." A harmadik gyerek szinte nem is figyel a neki feltett kérdésre, mert ő a „mit olvastál..." kérdésre válaszolja: a „Pál utcai fiúk"-at stb. Így folytatódik a játék, amíg a kérdező el nem találja, hogy a családnak az a mániája, hogy az előző kérdésre válaszol mindenki. Akinél kitalálja, az a gyerek megy ki. Ha nem sikerül felfednie a család titkát, újra a kérdező megy ki, vagy zálogot ad.

BUMM 7-es

Körbeülnek a gyerekek, egytől kezdve számolnak. Mindenki egy számot mond. Aki a 7-hez ér, az a szám helyett azt mondja: „bumm"! Aztán tovább számolnak (8, 9 stb.), 14 helyett újra „bummot" mondanak. A továbbiakban is minden héttel osztható számnál és minden olyan számnál is, amelyben a 7 előfordul, „bummot" mond a soron következő, tehát a 7, 14, 17, 21, 27, 28, 35, 37... 70, 71... stb. helyett. Aki elhibázza, zálogot ad. Amikor a hetes számmal már jól megy a játék, más számot is választhatnak, ami helyett „bummot" kell mondani.

Tréfás stafétáK

Az őrs két csapatra osztva játszhatja a váltóversenyeket: a két csapat oszlopvonalban sorakozik (a gyerekek egymás mögött). Mindkét csapat előtt 3—4 méterre a földön nagy átmérőjű (zsinór) kör van, amelyen a legkövérebb is átfér. A körtől 3—4 méterre szék áll, rajta papírra csavart cérna és papírba szúrt tű. A játékvezető sípszavára a kezdőjátékosok a zsinórhoz futnak. Beleléptnek a körbe, alulról felfelé átbújnak rajta, majd visszateszik a földre és tovább futnak. A széknél kézbeveszik a tűt, befűzik a cérnát. A cérna két végét összefogják, felmutatják, hogy a játékvezető ellenőrizhesse, hogy valóban megtörtént a tűbefűzés. Ezután a cérnát kihúzzák a tűből, és eredeti helyére tesznek mindent. Visszajövet a körön úgy kell átbújniuk, hogy felülről lefelé bújjanak. Helyükre érve megérintik a következő játékosok kezét, akik futni kezdenek, s ugyanezt végigcsinálják. Az a csapat győz, amelynek játékosai — valamennyien — elsőként küzdik le az akadályokat.

Ehhez hasonlóan sokféle tréfás versenyt rendezhet a játékvezető. Pl.:

Pincérverseny: tálcán vizespohár, benne víz.

Kancsóból kanállal vizet vinni poharakba.

Gyufaskatulya adogatása orról orra.

Titkos karmester

A gyerekek körben ülnek. Egyikük kimegy, a többiek megegyeznek, hogy ki lesz a titkos karmester. A kiküldött gyereknek ezt kell kitalálnia. A játékosok vidám, pattogó dalt énekelnek. A titkos karmester különböző mozdulatokat végez, pl. tapsol, combját ütögeti, fülét húzogatja, orrot mutat stb. E mozdulatokat a többiek azonnal átveszik, utánozzák. Ezt úgy teszik, hogy ne lehessen észrevenni, ki irányítja a játékot. A behívott gyerek a kör közepén helyezkedik el. Innen próbálja kitalálni, ki a karmester. Háromszor találgathat. Ha harmadikra sem találja el, újra kimegy vagy zálogot ad.

A VI. Országos Úttörőparlament „Játsszunk együtt" munkacsoportja azzal a kéréssel fordult hozzánk, hogy legyen a Pajtásban sok-sok játék. Egyszóval: alakítsuk meg a játékklubot. Nos, a kérést máris teljesítettük. Közlünk néhány érdekes szobai játékot. Lehetséges, hogy egyike, másika ismerős számotokra. Nem baj. Add tovább olyanoknak, akik nem ismerik.

A klub akkor lesz igazán játékklub, ha ti is cselekvő részesei lesztek. Küldjetek hát nekünk játékleírásokat (szobait, szabadtérit egyaránt). Minden kevésbé ismert, érdekes, jó játék beküldőjét könyvutalvánnyal jutalmazzuk és felvesszük játékklubbunkba. (Címünk: 1137 Budapest, Jászai Mari tér 5. A levélre írjátok rá: Játékklub.)

Rajta hát! Vajon ki lesz a legelső beküldő?

A JÉGKUNYHÓK ORSZÁGA

A hagyományos eszkimóélet küzdelem a létért. Sem a tundra, amelyet az északnyugati szelek végigsöpörnek, sem a hegyek, amelyeket még gleccserek borítanak, nem csábítóak az ember számára. Az eszkimó mégis itt él, mert ez a hazája.

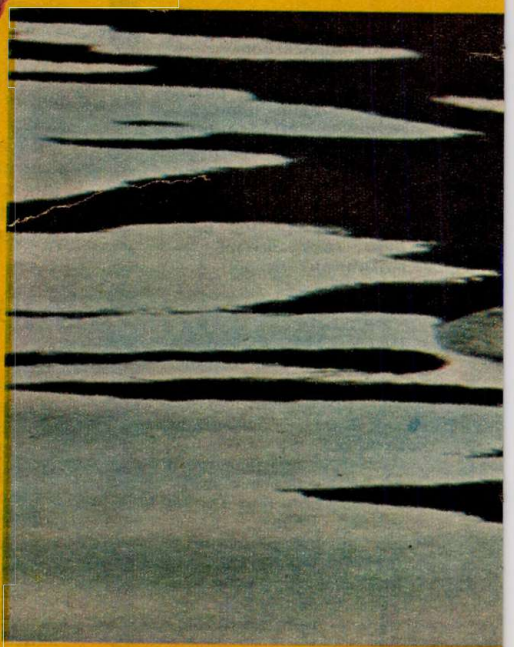

A tapasztalat megtanította az eszkimót, hogy a rugalmasság sokkal többet ér, mint az erő az életért való küzdelemben, azaz a nád hajlékonysága jobb, mint a tölgy keménysége. Mint egy judós, hárítja el szívós ellenfelének, a hidegnek a fenyegetéseit, és felhasználja azt saját hasznára.

A hóviharba került eszkimó nem törtet előre, hanem kunyhót — „iglu"-nak nevezik — épít magának és kivárja a vihar végét. Felismerte, hogy a fényes felületek jobban siklanak a havon, ezért eljegesíti szánkójának talpait. Ha nincsen fája, hogy szánkót csináljon belőle, akkor ismét a hideget használja fel: vízbe mártja a fókabőrt, azután becsavar ebbe

Élelmet és szőrmét ad a jeges víz. Rozmárbika vagy jegesmedve, sarki szemlin, vagy tengeri hal, mindegy, mert vagy eladják, vagy saját szükségleteiket fedezik a megszerzett zsákmányból

több széthasított halat és hagyja, hogy a hideg köteggé fagyassza az egészet, majd ezen közlekedik.

Mint a jó háziasszony, megbecsüli sovány készleteit. Tudja, ha kevés zsiradék áll rendelkezésére, tovább élhet, ha megeszi, mintha elégetné, hogy meleget csináljon.

A karibuszőr a legjobb szigetelő

A múltban az eszkimók majd minden élelmüket vadászat útján szerezték be. Ez még ma is igaz azon kevesek számára, akik kint táboroznak.

A parton lakó eszkimók főként fókavadászatból éltek. A parton élő és távoli vadászok egyaránt a karibura vadásztak, amely húst és bőrt adott nekik. A karibubőr szolgált ágynemünek és ruhának, mert a karibuszőr jobban szigetel, mint bármely szövet.

Igloolikban, ahol a szél és a gyors áramlatok jégmentes csatornákat söpörnek tisztára a sziget mellett, a legkönnyebben a rozmárra lehet vadászni. Pond Inletnél a vízben még mindig sok narval, azaz agyaras cethal van, amelynek agyarát feldolgozzák, a bőre pedig nyersen vagy főzve ínyenccsemegének számít. A Pelly-öbölben az eszkimók viszont mindig a sarki szemling-zsákmánytól függtek, amelyet varsával, hálóval fogtak vagy szigonnyal vadásztak. Itt még ma is hó alatti vackain kutatják fel és lövik a jegesmedvét. A vadász kutyát használ, hogy kiszimatolja a hóbuckák között a zsákmányt, késével kibontja az üreg tetejét és lelövi az állatot. De jaj annak a vadásznak, aki alatt beszakad az üreg teteje és bezuhan a feldühödött medve otthonába.

Hideg és éhség

Miután az eszkimó megélhetését olyan gyakran fenyegeti a kegyetlen és szeszélyes környezet, jól ismeri az éhséget. A régiek nem annyira a betegségek vagy szerencsétlenségek miatt haltak meg, hanem az éhezés pusztította soraikat. És ez még ma is gyakran előfordul. 1971-ben a Baker-tónál egy Mark Szanguszak nevű eszkimó gyalogosan betántorgott az állomáshelyre. Kutyái — mint mondotta — már régen éhenhaltak.

A kifogott halak perceken belül megfagynak a kislány kezében, aki szájaszélét nyalogatja a várható lakoma örömében

Most a családja haldoklik az éhségtől, mintegy 40 mérföldnyire déli irányban. A karibunyájak, amelyektől az ő és általában a belterületi eszkimók élelmezése függött, megváltoztatták rendszeres vonulásuk irányát. Az éhség árnyéka borult a vidékre.

A segítő osztag megrakott egy szánt készletekkel, pirkadatkor indult és másnap alkonyatkor ért a hókunyhóhoz. Mark leugrott a szánról és előretört. „Umájut!" ordított fel izgatottan. „Élnek!"

A mentőosztag vezetője így írt naplójába:

„Amikor benéztem a homályosan derengő szobába, négy testet tudtam kivenni a sötétben — szarvasbőrbe voltak burkolva és zúzmara lepte el őket. Összekuporodva, fejjel az iglu közepe felé feküdtek. Az élet egyetlen jele az alig hallható lélegzés volt. Ezek az éhezéstől elgyengült emberek kilenc nap alatt csak egy halat ettek. Az utolsó napokban mindent felfaltak, csak a legszükségesebb karibubőröket hagyták meg. Kint mínusz 50 fok volt a hőmérséklet. Később, amikor teáskannánk a gyorsforralón melegedett, az egyik közülük megszólalt, de siralmas nyögéssel nem élelmet kért, hanem azt mondta „Tipamikot!" — „Dohányt!"

Noha a szél és az időjárás állandó veszélyt jelent az eszkimók számára, az állati ellenségük nem sok. A farkas okosan kitér az útjából; a jegesmedve csak akkor lép fel támadólag, ha éhes vagy fenyegetik.

Verekedés helyett gúnydal

Az eszkimókon baj esetén sem lehet látni izgalmat. Nem mondható, hogy nincsenek mély érzéseik, inkább abban hisznek, hogy nem szabad mutatni az érzelmeket. A dühük is hideg, befelé forduló. Azt tartják, hogy a fehér ember, ha érzelmi kitörésekre ragadtatja magát — gyerekes.

Az eszkimó — mint sok ázsiai eredetű ember — úgy véli, hogy meg kell őrizni önbecsülését. Az ellenfelek gyakran gúnydalokkal, támadták egymást, ami szerencsés megoldása volt a düh erőszak nélküli levezetésének. Továbbá a gúnyt a közösség felhasználhatta a bajkeverőkkel szemben is. Ez meglepően hatásos büntetés volt, mert a kiközösített legtöbbször elmenekült, nem tudta elviselni a szégyent.

Senki sem tudja, hogy e zömök, napbarnított emberek első csoportjai mikor jöttek át Szibériából, mikor hajózták keresztül a Bering-szorost és érkeztek meg Amerika legészakibb partjaira. Amikor Knud Rasmussen dán kutató 1920-ban végigment ezen a tájon, úgy találta, hogy a Grönlandon megtanult eszkimó tájszólást egész útja során megértették.

A Thule népek, akiktől a jelenlegi eszkimók származnak, i. sz. 1000-ben honosították itt meg kultúrájukat. Azelőtt 2000 évig a dorszetek uralkodtak ezen a tájon. A régészek szerint a dorszeteket még egy régebbi kultúra előzte meg, amelyet csak néhány kőlelet alapján ismernek.

Az észak-amerikai eszkimók közül csak a keletkanadaiak és a közép-sarkvidékiek laktak kupolaszerű hóiglukban.

Jönnek a fehérek

A fehérek érintkezése az eszkimókkal ezen a tájon a korai ezernyolcszázas években kezdődött, amikor a cethalászok idelátogattak. Ezek az időnkénti találkozások fontos eredménnyel jártak az eszkimók részére: megismerték a puskát. A puska gyorsan helyettesítette az íjat és a nyilat, s nagyon megjavította a vadászatuk eredményét.

Csak az 1900-as évektől kezdtek fehér emberek áttelelni Pond Inletben és egész éven át kereskedni az eszkimókkal. Ekkor már felfogadtak eszkimó vadászokat és csapdaállítókat. Bérüket hetenként fizették — teával, dohánnyal, melasszal, kétszersülttel, s ezek az áruk hamarosan nélkülözhetetlenné váltak az eszkimóknak. Még ma is, Pond Inletben az eszkimók „Sivatarviknak" nevezik a szombatot, vagyis annak a napnak, amelynek során kiadták a kétszersültet.

A mai eszkimók legnagyobb része településeken, városokban él. Itt van a közigazgatási hivatal, a királyi lovas rendőrség székhelye, a Hudson's Bay Company üzletei, a villanytelep, a templom és a garázs. Teherautók hordják a vizet és a fűtőolajat, elszállítják a szemetet és a hulladékot. A tágas, vörösre mázolt iskolákban a gyerekek hét osztályban tanulnak. Egy-egy korszerű klinika is tartozik a településekhez.

A mai eszkimók már elhagyták igluikat és a kanadai kormány által épített házakban laknak. A primitív lámpát olajkályha helyettesíti. A letelepedett életmód, az oktatási és egészségügyi lehetőségek az egykor nomád, sarkvidéki népet a városlakókhoz teszi hasonlóvá. A családok nagy része még mindig a vadászatból tartja el magát, azonban már sokan a szőrmék kikészítéséből, eladásából — munkabérből élnek.

Sokat változott, javult az életük, de még mindig távol vannak attól, amit egyszerűen JÓ ÉLETNEK nevezünk.

KEDVES ISMERŐS 6.

PAJTÁS

Balogh Zsuzsa, a Budapesti Gyermekszínház művésznője, a Hókirálynő zenés mesejáték címszereplője

Fotó: Gámán Gábor

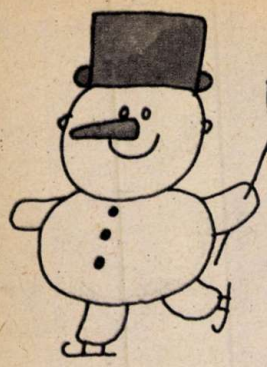

Gyerünk ki a szabadba!

Mindenekelőtt a jó öreg természetfelelőst kellene elmaraszalni. Több millió tanúnk van rá, hogy az évek múlásával egyre szeszélyesebb, egyre kibírhatatlanabb. Igazából sohasem lehet számítani rá. Az egyik reggel hófehér hólepellel, a másikon pedig cuppogó sárral fogad bennünket.

Ilyenkor aztán nem is csoda, hogy mindannyian idegesebbek vagyunk. Sokkal, de sokkal hamarabb elfáradunk, és az étvágyunk sem a régi. Amikor aztán az iskolából hazajövünk és már a leckével is készen vagyunk, a sarokba dobjuk a táskát, a kályhának támasztjuk a hátunkat, és elő a sakk vagy a társasjáték.

Ebből aztán több baj is származik.

1. Hamar meg lehet unni.

2. A játék végén ugyanolyan fáradtak és idegesek vagyunk, mint amikor az iskolából hazaértünk.

Akkor félre mindezekkel, új játékok kerülnek elő. Építőkocka, játékautó, és ki tudja azt felsorolni, hogy még micsoda. Csak növekszik a játékhegy a szobában. Egyre jobban unatkozunk, és fogalmunk sincs arról, hogy mi lehet a bajunk. Holott az unalom elleni recept olyan egyszerű, mint a pofon. Fel se kell írni.

Egy-két óra mozgás kint a szabadban és már rendben is van minden. A kedélyállapot is, az étvágy is.

Ha kinézel az ablakon és mindent hófehér lepel borít, esetleg a nap is süt egy kicsit, máris nyert ügyed van. Elő lehet venni a szánkót, aztán már csak szólni kell néhány srácnak a házban, és irány a budai vagy a soproni dombvidék. Vagy esetleg egy közeli lejtős utca.

A helyes öltözködésről se feledkezz meg. Ilyenkor az a legfontosabb, hogy rétegesen öltözködj!

Hogy mit is jelent ez pontosan?

A télikabát, vagy az anorák, vagy a melegítő alá húzzál két-három hosszú ujjú trikót vagy pulóvert. Ezek megakadályozzák a test lehűlését, a ruhadarabok közötti levegőréteg nem engedi át a hideget. Nagyon fontos dolog, hogy a téli sportok közben melegen tartsuk izmainkat. Ez azért lényeges, mert csökkenti a sérülés lehetőségét.

A bátrabbak megpróbálkoznak a síeléssel is.

A kezdők számára az egyszerű és olcsó, műanyag talpas fasíket ajánljuk. A sportosabb, bátrabb kezdők a testmagasságuknak megfelelő hosszúságú léccel kezdjenek, míg a bátortalanabbak annál 5—10 cm-rel rövidebbel. A síbot hossza a testmagasságnál körülbelül 50 centiméterrel legyen rövidebb.

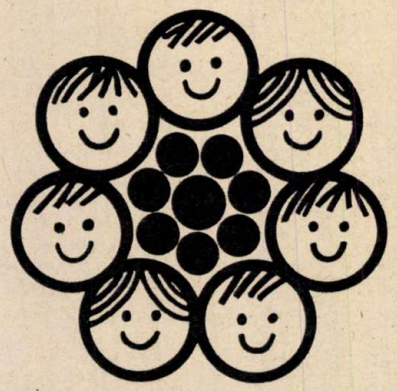

Ha nincs hó, akkor ott a jég. Az igaz ugyan, hogy a műjégpályák bejáratánál hosszú sorok kígyóznak, de nagyon sok iskolaudvart télen átalakítanak jégpályává.

Ha se hó, se jég, vagy kedvünk nincs a téli sportokhoz, akkor még mindig ki lehet menni a hegyekbe futkározni egy kicsit. Vegyetek csak példát azokról a negyven- vagy ötvenéves emberekről, akik naponta másfél órát villamosoznak vagy buszoznak azért, hogy kocoghassanak egy kicsit. Ez a kocogás a környező országokban óriási méretű mozgalommá növekedett. Nálunk is lehet találni igazi, szakszerű kocogópályákat a Hármashatár-hegyen, a Hűvösvölgyben és a Normafánál, vagy Kőszegen. De biztosan ti is tudtok még néhányról.

Itt kis táblácskákon mindenféle gyakorlatokat látunk valamennyi korosztály részére. Csinálj csak végig egy ilyen gyakorlatsort becsületesen. Akkor majd meglátod, hogy a közérzeted egy csapásra megváltozik, az éjszaka nyugodtabban alszol, és valahogy mintha az iskolában is jobban oda tudnál figyelni.

Tessék, próbáld csak meg!

És most megint játék következik. Aki az egy hónappal ezelőtti számot nem olvasta vagy nem emlékszik rá pontosan, azoknak újból elmondjuk. Az Egészségügyi Felvilágosítási Központ havonta egyszer a lap hasábjain tanácsokat ad arról, hogyan őrizzétek meg egészségeteket. Ez a cikksorozat júniusig tart. Minden egyes anyag végén más és más feladatokat találtok. Azok között a pajtások között, akik minden fordulóban részt vesznek és beküldik a feladatokat, jutalmat sorsolunk ki.

Az e havi feladat a következő: küldjetek be az Egészségügyi Felvilágosítási Központ címére rajzokat vagy festményeket, amelyeken a téli szórakozásokat mutassátok be!

Levélcímünk: 1378 Budapest, postafiók 8. A küldeményre írjátok rá: Gyerünk ki a szabadba!

KULTURÁLIS MAGAZIN

A MI DALAINK

„Nincs élet dal nélkül, ahogy nincs Nap fény nélkül sem" — vallotta a nagy csehszlovák költő, Julius Fucik. Valóban: milyen más egy jó klubest, ünnepély, kirándulás, tábortűz, ha tíz, ötven, vagy száz lány és fiú ajkán elemi erővel fölcsendül valami szép érzést kifejező dal.

Persze jól, szépen együtt énekelni csak akkor lehet, ha sok dalt, indulót ismerünk, pontos szöveggel, dallammal. Énektanáraink sokat fáradoznak azért, hogy dalkincsünk, repertoárunk állandóan gazdagodjék... A jó nótafák, kottát ismerő, valamilyen hangszeren játszó gyerekek is sokat segíthetnek a közösség énekkultúrájának fejlesztésében. Igenám, de sokan nem találnak kitartó segítőre.

Ezért üdvözöljük most örömmel a „Harsan a kürtszó" című, 25 úttörődalt, indulót tartalmazó nagylemezt, mely szinte az egész, sokszínű úttörőéletet tükrözi.

A zeneszerzők között olyan rangos nevek találhatók, mint Kodály Zoltán, Kadosa Pál, Ránki György, Balázs Árpád, Maros Rudolf, Szokolay Sándor. A szövegírók listája is „előkelő". Csak néhány név bizonyításul: Hárs László, Raics István, Kapuvári Béla, Kövesdy János, Gyárfás Endre, Várnai Zseni.

A műveket az itthon és világszerte közismert Magyar Rádió és Televízió Gyermekkara nagyszerű előadásában hallhatjuk.

ÚJ HANGLEMEZGYÁR

Amikor ajándékot akar adni az ember, mindig nagy a gondja: „mit adjak? Milyet? Eltalálom-e a barátom ízlését?

A hosszú töprengés eredménye rendszerint egy hanglemez: a kedvenc együttes legújabb számaival, vagy valamelyik nagy zeneszerző híres, szép műve. És az üzletekben a válasz?

— Már nincs... Csak keveset kaptunk... Már az első héten elfogyott...

— Ezelőtt csak bérmunkában vállalta a lemezgyártást egy egészen más munkával foglalkozó vállalat — mondta fiatal hölgykísérőnk az alig három hónapja átadott, modern, új dorogi hanglemezgyárban. — Itt természetesen csak a gyártás folyik, a felvételeket különböző stúdiókban készítik.

Amikor ott jártunk, Cseh Tamás—Mázik János: Levél nővéremnek című lemezét és a Tótágas gyerekfilm zenealbumát gyártották.

— Megvigasztalhatom-e a türelmetlen lemezgyűjtőket?

— Meg! — mondta mosolyogva kedves kísérőnk —, az egész hazai szükségletet ki tudjuk majd elégíteni, s amit keresnek a gyerekek az üzletekben, meg is vehetik.

G. A.

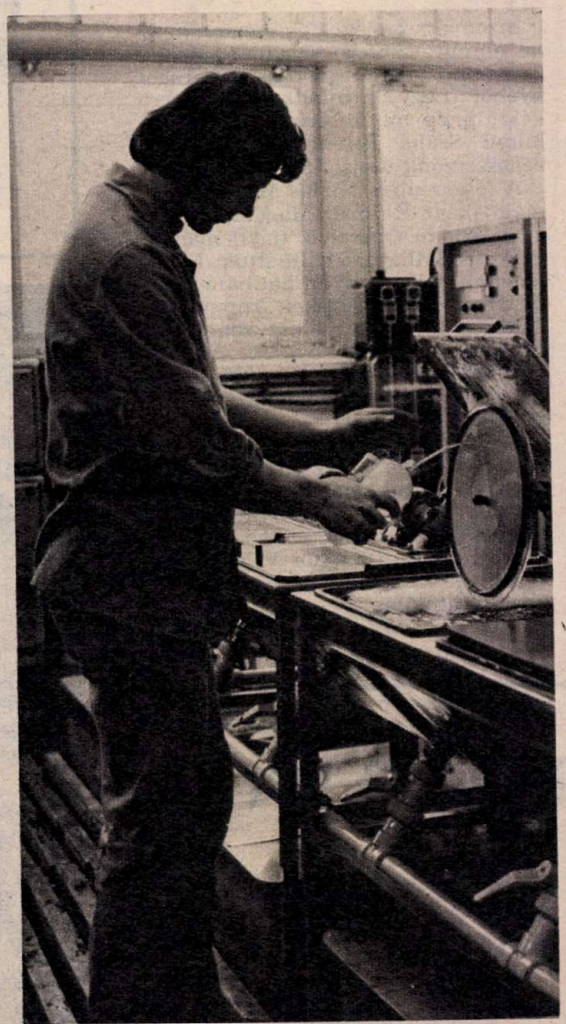

FEL A CSILLAGOKIG!

Fönn az égen csillagok,
Lenn meg én vagyok.
Hidegek, fényesek,
Töprengve nézhetek.
Ők a tündöklő Nagyok,
Én csak bámulok.
Gúnyos fényükben
Sápadt tájat látok;
S én, a kis porszem,
Nagyot kiáltok:
Fenséges éjszaka,
Titkoknak titka,
Világmindenség!
Megfejtlek én!
Millió csillagszemedbe
Egyenként nézek bele.
Titkaid takarhatod,
Mégis: kapuról kapura nyitok.
Az örök időnek ura leszek
A Végtelenség tengerén
Szigetet keresek...
Megfejtlek én,
Ha porszem is vagyok.
Óriás szolgáim vannak:
Gondolatok!

Maglóczky Zsófia, 8. b.
Budapest

Ha Szentendrén jártok...

„A tárgy, a motívum, mit festünk, feloldódik a színek, vonalak egymáshoz való vonatkozásában, miáltal visszaadjuk a dolgok legmélyebb lényegét, ami gazdagít, fölemel bennünket" — vallotta a nemzetközi hírű mester a Kiállítási Intézmények Ernst Múzeumban megrendezett gazdag kiállítása katalógusában.

Ezzel a pompás tárlattal tisztelegtek — 1973-ban — az akkor 90 éves művész nagyszerű munkássága előtt születésnapi ajándékként. Ott volt a megnyitón ő is, mosolyogva, derűsen, szerényen, kicsit meghatódottan.

Munkásságáért Kossuth-díjjal és a Magyar Népköztársaság kiváló művésze címmel jutalmazta kormányunk. Halála után kedvenc városában zseniális munkásságát jól érzékeltető, állandó kiállítás nyílt. Ha Szentendrén jártok, keressétek fel a Czóbel-múzeumot. Nagyszerű élményben lesz részetek.

Roma ecsetje

Roma Rakitovnak, a 204. sz. moszkvai iskola 3. osztályos tanulójának egész képkiállításra való alkotása, 400 rajza és képe van.

Hároméves volt, amikor kiderült rendkívüli adottsága. Úgy látja a világot, ahogyan egy igazi művész, vidám, ragyogó színekben. Ekkor rajzolta első rajzait, melyek eredetiségükkel és közvetlen ábrázolásmódjukkal azonnal felkeltették a felnőttek figyelmét.

A zenét színekben fogja fel. Beethoven szonátáját hallgatva Roma kijelentette, hogy a zenemű barna, vörös és rózsaszín. A mező illata szintén színeket idéz fel benne. Mindezt képein meg is festi.

SZÉP SIKER – NAGYDÍJ

Bizonyára emlékeztek még rá, hogy az elmúlt színházi évadban Móricz Zsigmond talán legnépszerűbb regényéből (Légy jó mindhalálig) opera készült. Ez volt a bemutató előtt elhunyt Szabó Ferenc Kossuth-díjas zeneszerzőnk utolsó alkotása.

A főszerepben Nyilas Misi megformálójaként Kalmár Magdát, a Magyar Állami Operaház fiatal magánénekesét láthattuk-hallhattuk. Nagylemeze, melyen ritkán hallható zenetörténeti érdekességeket, Antonio Vivaldi, a klasszikus olasz zeneszerző és hegedűművész kevesek által ismert műveit rögzítették, elnyerte a Francia Nemzeti Hanglemez Akadémia idei nagydíját.

Persze meg kell említeni a siker részeseit, a közreműködő művésztársakat is: Frank Máriát (cselló), Som Lászlót (nagybőgő), Pertis Zsuzsát (csemballó) és Lehotka Gábort (orgona), valamint a Sándor Frigyes által vezényelt Liszt Ferenc Kamarazenekart. Gratulálunk!

P. L.

PÁLYÁZAT!

NEMZETISÉGI GYEREKJÁTÉKOK GYŰJTÉSE

A hazai délszláv, német, román és szlovák nemzetiségek gyermekjátékainak gyűjtésére pályázatot írtak ki. Ha ismertek ilyeneket, segítsetek tanáraitoknak, akik a pályázat feltételeit a Népművelési Intézettől levélben kérhetik.

A benevezéseket szintén az ő címükre kell küldeni (1251 Budapest, Corvin tér 8.).

A legjobb pályaműveket 4000, 3000 és 2000 forintos összegekkel díjazzák.

A MÓRA KIADÓ JELENTI

A Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó legújabb kiadványai úttörőknek: Klatt: Rénszarvasok pásztora; Lütgen: Az Észak-nyugati átjáró regénye: László Gyula: Egy fiú elindul; Indiai regék és mondák; Kipling: A dzsungel könyve; Füzértánc; Tótfalusi István: Bábel örökében; Szalkay József: Pókok, skorpiók; Bakó Ágnes: Andi és a világ; Nagy a világ (antalógia); Knight: Lassie hazatér; Ráth-Végh István: A fáraó átka; Beljajev: A kétéltű ember.

FORDULJ BOLHA

Második osztályosok voltunk, amikor társaimmal táncszakkörre kezdtünk járni. A járási kulturális szemlén ezüstérmet nyertünk.

Az igazi komoly munka negyedik osztályban kezdődött. Községünkben az öregek napközi otthona egy épületben van úttörő-otthonunkkal, s a gyakori találkozás adta az ötletet, hogy a nénikkel, bácsikkal elbeszélgessünk a régi szokásokról. Az egyik szakköri foglalkozáson magnóval a kezünkben kerestük fel őket. Elmondták, hogy fiatal korukban fonóházba jártak. Az estéket hasznosan töltötték el a fonással, de azért szórakozásra is jutott idő. A történet nagyon tetszett, elhatároztuk tanár néninkkel, Márton Lászlónéval, hogy a régi szokásokat feleleventjük. Rokka, guzsaly, orsó, kender, szakajtó kellett a játékhoz. Megindult a gyűjtés. Igaz, fonni nem tanultunk meg, de eljátszottuk a „Fordulj, bolhát".

Minden próba igazi játék volt számunkra. Izgatottan vártuk az első fellépést. Műsorunkat a falugyűlésen mutattuk be, majd a termelőszövetkezeti és áfész-gyűlésre hívtak meg bennünket. A járási kulturális szemlén aranyérmet nyertünk.

Nemrégiben az öregek napközi otthonában is felléptünk. A bemutatóval nagy örömöt szereztünk.

Pakai Judit,
Jászalsószentgyörgy

POP-HÍREK

Ezúttal külföldi híreket közlünk.

A Sailor együttes — a Lányok, lányok, lányok című száma nagyon ismert — új nagylemezzel jelentkezett. Címe: Harmadik lépés.

Bizonyára a Sparks együttes nevét is hallottátok már. „Kicsi ez a város kettőnknek" című számuk gyakran csendül fel a rádióban. A Mael-fivérek zenekara most új, sorrendben a hatodik nagylemezét jelentette meg. Ez a „Big beat" címet viseli. Két slágerszámuk is van: a „Nagyfiú" és a „Szeretem a lányokat" címűek.

FILMÚJDONSÁG:

ESZKIMÓK ÉS INDIÁNOK

Érdekes, színes kisfilmet láthattok nemsokára a mozikban (a budapesti Híradó Filmszínházban is). Az úttörő korú kajak- és kenuversenyzőkről forgatták, az Országos Testnevelési és Sporthivatal megbízásából. Gazdája és szakmai tanácsadója a Magyar Kajak és Kenu Szövetség.

A tanulságos film a sportág népszerűsítése mellett egy kedves kis romantikus, kosztümös indiántörténetet is megelevenít. A film valamennyi szerepét fiatal igazolt versenyzők „alakítják", bemutatva a kajakozás, kenuzás minden szépségét. Rendezője Fehéri Tamás, a felvételeket a neves operatőr, Fifilina József készítette.

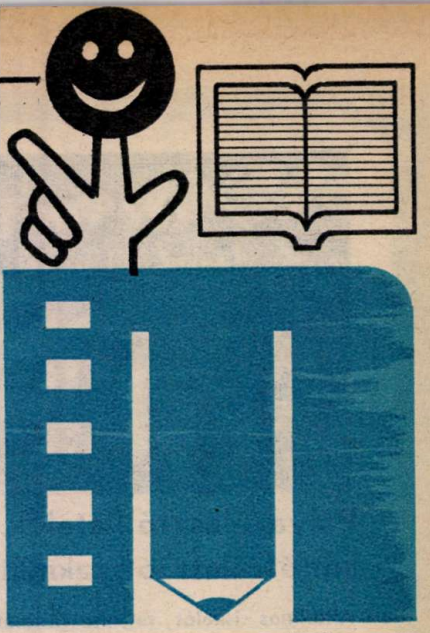

KULTURÁLIS MAGAZIN

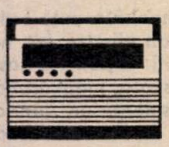

RÁDIÓ

A HARSAN A KÜRTSZÓ egyik márciusi számát ajánljuk figyelmetekbe. Ezúttal egy színes-hangos újságot. Sokan hallgatjátok szívesen ezt a műsort, mert tudósít azokról az eseményekről, amelyek az úttörők életében fontosak, mert a gyerekvilág hétköznapjaiba vezet, mert azok kapnak fórumot általa, akikről szól. „Írják" és hallgatják: a gyerekek.

„Vezércikke" ezúttal ünnepi, a lányokat köszöntjük. Ugyanis március 8. a nemzetközi nőnap dátuma. Ilyenkor a fiúk szelídebbek, udvariasabbak a szokottnál. Talán még valami apró ajándék, virág is kerül a lányok padjára. Mi lenne, ha nemcsak egy nap lenne így? Maradna valami a figyelemből a hétköznapokra is.

Van az iskolásoknak egy másik márciusi ünnepe is: a 15-e. Az előkészületek már folynak minden iskolában. Nem könnyű évről évre úgy ünnepelni, hogy mindig legyen benne valami új is. Kezdődik a búvárkodás a könyvekben, az őrsi és csapatmegbeszélés, hogy végül összeálljon a program, s nyomában a közös öröm, hogy sikerült.

És végül egy egészen hétköznapi téma: a divat. A ruha- és hajviselet, szokásaink, hobbik és szórakozási formák, amelyek mindig igazodnak egy kicsit az éppen most „divatoshoz". Kinek mi a véleménye? Erről beszélgetnek riportereink az illetékesekkel, magukkal a gyerekekkel, hogy ők mondják el: mi miért divat? Kik csinálják? Kinek csinálják? És hogy a szakember se hiányozzék, meghívjuk ehhez a beszélgetéshez „házi" divattervezőnket: Dés Enikőt is. (Március 8. K. 16.05.) **(Szabó Éva)**

Pályaválasztó fiatalok, két év alatt jó szakmátok lehet!

Általános iskolát végzett fiatalokat felveszünk az 1977/78. tanévre fonó-szövő szakmunkástanulónak 16 éves korig.

Juttatások:
A szakmunkástanulók ösztöndíja a tanulmányi eredménytől függően 350–560 Ft, ezenkívül a vidékieknek havi 500,– Ft, budapestieknek 450,– Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk. (Az összes pénzbeli juttatás: havi 850–1060 Ft.)
A gyári szakmunkástanuló-otthonunkban szállást, vagy kollégiumban elhelyezést, napi háromszori étkezést munkaszüneti napon is, havi 90,– Ft-ért adunk. Tankönyvről az iskola, munkaruháról és iskolaköpenyről a gyár térítésmentesen gondoskodik. Továbbtanulásra mód nyílik az üzemi szakközépiskolában.
Fiú szakmunkástanulóinkat a sikeres szakmunkásvizsgát követően segédművezetővé, később művezetővé képezzük ki.

Jelentkezni lehet:
személyesen vagy írásban.
Levélre részletes tájékoztatást küldünk.
A gyár címe:
PNYV
KELENFÖLDI TEXTILGYÁR
Személyzeti és Oktatási osztály
1052 Budapest XI., Budafoki út 111–113. Pf. 61.
Telefon: 450-160 (191-es mellék)

Fiatalok!

A FŐVÁROSI 4. sz. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT SZAKMUNKÁSTANULÓKAT iskoláz be az 1977/78-as tanévre a következő szakmákban: Vízgáz-szerelő, szerkezetlakatos, szobafestő-mázoló, ács-állványozó, fapadlózó, -mb. épületasztalos, villanyszerelő, kőműves, bádogos, épületburkoló, műkőkészítő, vasbetonkészítő.

Beiskolázott tanulóknak tanulmányi eredménytől függően 150–550 Ft/hó ösztöndíjat, a kőműves, ács-állványozó, tetőfedő, vasbetonkészítő tanulóknak további 200,– Ft havi ösztöndíj-kiegészítést, külön szerződés alapján 250–500 Ft/hó társadalmi ösztöndíjat fizetünk. Biztosítjuk a képzéshez szükséges egyéb feltételeket:

VIDEKI TANULÓKNAK A TELJES TANULÓOTTHONI ELLÁTÁST

Azoknak a fiataloknak a jelentkezését várjuk, akik jelenleg a 8. osztály tanulói, illetve az általános iskolát végezték, de a 17. életévüket még nem töltötték be.

Jelentkező levelet a következő címre kérjük a választott szakma megjelöléssel:

Fővárosi 4. sz. Építőipari Vállalat
személyzeti és oktatási osztály
1450 Budapest IX., Hámán Kató u. 3–5.

FIATALOK FIGYELEM!

Ipari tanulókat felveszünk szövőszakmára.
Jelentkezhet minden 14. életévét betöltött,
általános iskolát végzett fiatal. Továbbtanulási lehetőség van.

Juttatások:

A kezdő tanulóbér 410 forint, ez a tanulmányi eredménytől függően emelkedhet.

A társadalmi ösztöndíj havi összege 250 forint, és az utazási költségtérítés 50 forint.

Tanulóink az első hat hónapban havonként 710 forintot kapnak.

Ingyen munkaruhát és iskolaköpenyt adunk.
Az elhelyezés díjmentes az új kollégiumban a XIV. kerületben. A kollégiumban térítésmentes ellátásról gondoskodunk.
Kedvezményes vásárlási lehetőséget adunk a vállalat termékeiből.
Jelentkezni lehet: szombat kivételével bármely munkanapon 8–15 óráig személyesen.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe:
PATEX
ANGYALFÖLDI SZÖVŐGYÁR
személyzeti osztály
1135 Budapest XIII., Fáy u. 81–83.

„Oh, sole mio...”
A két bájos vízilóhölgy
zsongító énekszáma
nagy sikert aratott.

Íme, a győztes pár!
A szalontáncok kategóriájában
a piheléptű leguángyíkok
vitték el a pálmát

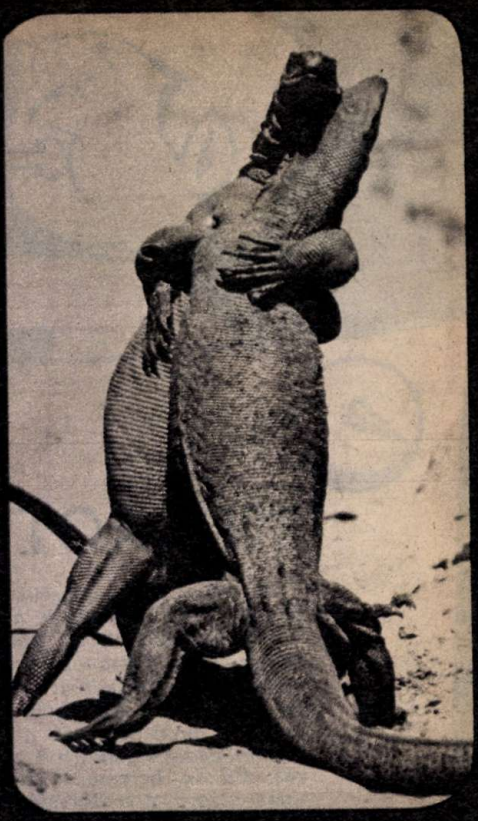

Itt állok megfürödve,
és nincs egy rongyom,
amit felvegyek...!

Az állatok természetesen mit sem tudnak erről az örvendetes eseményről, életük egy-egy pillanata mégis valamiféle mulatozáshoz hasonlít. Különösen, ha belemagyarázzuk. És miért ne tennénk ezt meg, ha ezzel néhány mulatságos pillanatot szerezhetünk – saját magunknak?

Megőrültél?!...
Már mindenki
minket néz!
Miféle illetlen
magatartás ez?

ELVÉGRE FARSANG VAN!...

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: CSER GÁBOR

BEUGROTTUNK...!

(A farsang fénypontjának története)

Az ötlet már megszületésekor gyanús volt. Tudniillik a tanári kartól származott. Az volt a lényege, hogy farsangi rendezvényeink fénypontjaként tartsunk fordított napot az iskolában. A tanárok majd beülnek a padokba, mi pedig elfoglaljuk a katedrát. Vakon belementünk. Néhányan elégedetten dörzsölték a tenyerüket, és lázas terveket szőttek. Többek között sajnos én is...

Bár elhatároztam, hogy a lehetőségekhez képes türelmes és emberséges leszek, mégis zárkózott, feszes arccal léptem a terembe. Meglepő látvány fogadott. Doktor Ebonit Jenő fizika szakos egy fejes vonalzóval ütlegelte Gangesz Bertalan földrajz szakost, a többiek pedig két táborra szakadva biztatták őket. Észre sem vették, hogy beléptem.

— Mi folyik itt? — érdeklődtem fagyosan.

— Izé... semmiség — motyogta zavartan dr. Ebonit Jenő. — Csak beszélgettünk kissé. Hogy melyik tantárgy anyagát kellene csökkenteni.

— És különben is a Gangesz kezdte! — bizonygatta a szurkolók sorából Laza Veronika rajztanár. Mindjárt utána visítozni kezdett, mert valaki meghúzta a haját az ellentáborból.

— Büntetésből dolgozatot írunk! — közöltem szárazon az izgága társasággal, mire megszeppenten leültek. — A dolgozat címe, öö...

— Elnézést, kedves Satrafa Bence — emelkedett fel félénken Diri Balázs, az igazgató. — Én sajnos nem tudok dolgozatot írni, ugyanis tegnap kigyulladt a spejz, és a tűz oltásánál súlyos égési sebeket szenvedtem. Képtelen lennék tollat venni a kezembe.

A kisujja hegyén volt valami kötés, a frász tudja, honnan szerezte.

— Oké! — mondtam nevelő célzattal. — Akkor mi majd elbeszélgetünk, amíg a többiek írnak. Tehát a dolgozat címe...

— Öö... most jut eszembe, kedves Satrafa Bence, hogy ilyenkor kell bevennem a gyógyszereimet — vágott közbe a magyartanár, és különböző porokat, tablettákat, üvegcséket szedett elő egy hatalmas táskából. — Remélem nem alkalmatlankodom...

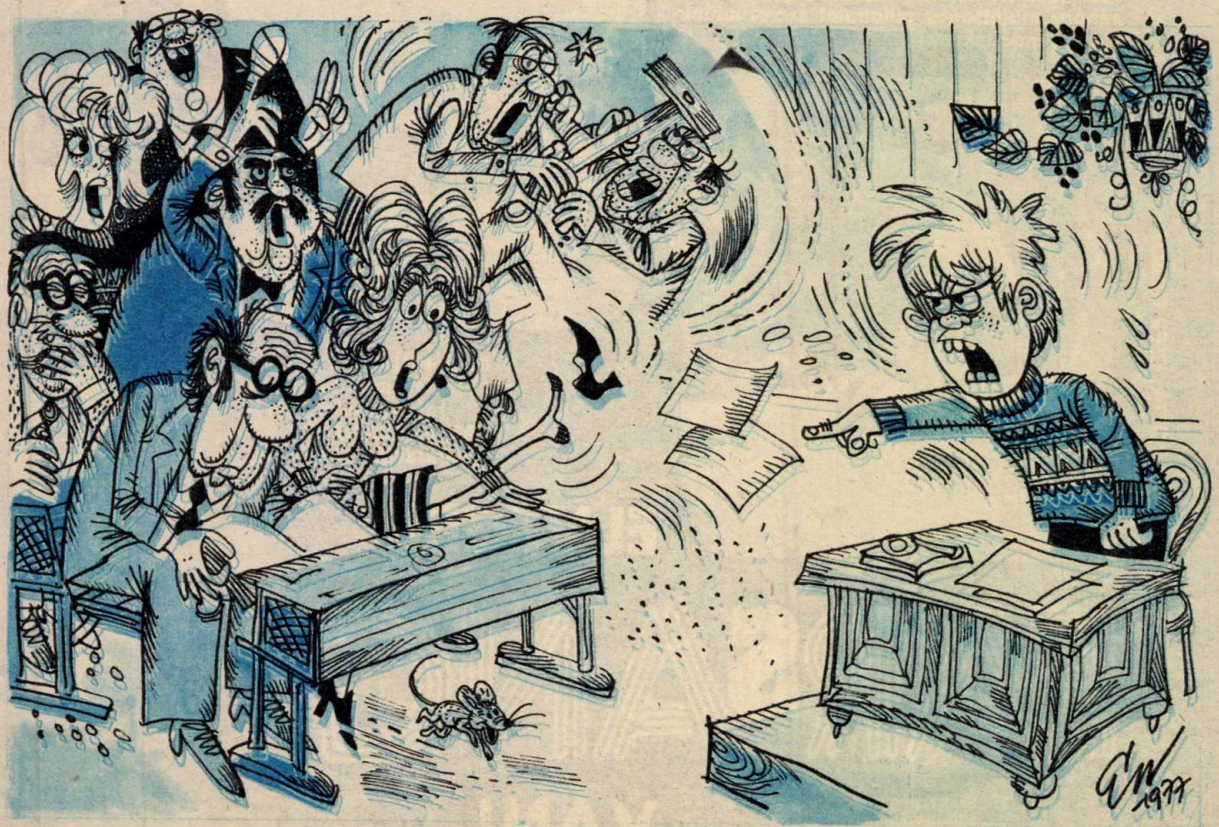

harsona

— A dolgozat címe — kezdtem újra, kissé remegve az idegességtől — „Szükség van-e támadó középpályásra, két középcsatáros támadójáték esetén?" Na mi van, Kuzma? — mordultam rá a testnevelőre. — Mit nyújtózkodunk, mit nyújtózkodunk?

— Izé... nekem egy kimutatást kell készítenem az iskola tanulóinak átlagos lábméretéről... Szóval okvetlenül el kell most mennem. Majd hozok igazolást!...

Idegesen doboltam az asztalon.

— Akkor hát kezdhetjük végre?!

— Egy pillanat, kedves Satrafa! — nyújtotta a kezét Rozs Emília, aki normális napokon a környezetismeretet oktatta. — Én sajnos nem tudtam készülni, mert tegnap éjfélig dolgozatokat kellett javítanom. Alkalomadtán természetesen átveszem az anyagot...

A nyugalom utolsó foszlányai is lefoszlottak rólam. Ingerülten felpattantam, és akkor meglátam, hogy Karbonkor Benedek történelem szakos valamit olvas a pad alatt.

— Hááá! Szóval így állunk?! — sikoltoztam hisztérikusan.

— Ülünk — mondta komisz nyugalommal a történelemtanár. — És olvasunk. Tudniillik délután előadást kell tartanom „A pszichikum fiziológiai és társadalmi determináltsága, és viszonylagos önállósága" címmel, a Tiszavirág Tsz nyugdíjasklubjában. De majd beküldöm a papámat...!

A szünetben — enyhén idegbajos hangulatban — úgy döntött a tanulóifjúság, hogy azonnal csináljuk vissza az egészet. A tanári kar — különös módon — csak nagyon nehezen egyezett bele...

Satrafa Bence
8./a.

FARSANGI HŰHÓ

Értesítünk mindenkit, hogy egy páncélba öltözött kereszteslovag kóborol Felsősüpetényben. Nem kell tőle megijedni, mert nem Sir Arthur Badminton szelleme, hanem Ararát Vendel hetedikes tanuló az illető. Sajnos a bál óta nem tud megszabadulni a jelmezétől.

*

A „Pereputty" őrs tagjai zenekart alakítottak a farsang alkalmából. A zenekar létszáma 2 fő, a hosszú Priplatyek, meg a tömzsi Komzsik.

— Elsősorban szórakoztató és tánczenét szeretnénk játszani — mondta a hosszú Priplatyek. — Legalábbis a farsang idején. Később megpróbálkozunk komolyabb muzsikával is. Együttesünket különösen a preklasszikus zene érdekli.

— Ami a felszerelést illeti, csaknem teljesnek mondható — nyilatkozott elégedetten a tömzsi Komzsik. — A Priplatyek egy selyempapír közé tett fésűt fúj, én pedig a lábammal verem hozzá a taktust. Persze... nem mondunk le arról, hogy később még tovább bővítsük hangszerkészletünket.

*

Garabonciás ragacska. (Zsiguli Aranka farsangi süteményreceptje.) Három tojás belsejét eltávolítjuk, a héját apróra törve, éppen megolvadt vízbe szórjuk. Megvárjuk, amíg leülepszik. Gyönyörű látvány! A leülepedett, apróra zúzott tojáshéjat aprólékos gonddal leszűrjük, és az óramutató járásával megegyező irányban kivágjuk az ablakon. Az így nyert tiszta vizet gáztűzhelyen melegíteni kezdjük, és közben egészen lassan, teljesen megőrölt búzamagvakat (liszt) szórunk bele a hüvelyk és mutató ujjunk között morzsolgatva. Megfelelő mennyiség beleszórása, és kellő hőmérséklet elérése után szürkésfehér, ragacsos terméket nyerünk, amelyet ki-ki kedve szerint használhat.

BUSZ, VILLAMOS, KISHAJÓ ÉS A TÖBBIEK

Hogy mit jelent e három betű: BKV, azt nemcsak a fővárosiak tudják, hanem a vidékiek is. Budapesti Közlekedési Vállalat. Néhány héttel ezelőtt egész oldalas, fényképekkel illusztrált írás jelent meg lapunkban. Ez elsősorban azokhoz a nyolcadikosokhoz szólt, akik kedvet éreznek ahhoz, hogy e nagy vállalat berkeiben válasszák meg szakmájukat.

Most e két oldal rejtvényei is a BKV-ról szólnak. Ne csak a nyolcadikosok fejtsék meg, hanem mindenki, fővárosiak is, vidékiek is. Érdemes, mert hiszen nagy jutalmak várnak a legügyesebb megfejtőkre. Egynapos országjáró kirándulás a tavaszi szünetben. Kerékpár, zsebrádió, sport- és túrafelszerelés stb.

Törjétek hát a fejeteket és küldjétek be a megfejtéseket. A borítékra írjátok rá: „BKV rejtvény".

Beküldési határidő: március 12.

A rejtvényeket Füleki János készítette. Rajz: Szitás György.

BKV

	3	4	6	7
1		3	6	5
5	4		1	3
3	3	6		4
+ 6	7	4	7	
1	9	6	9	1 9

HÁNYAN VANNAK?

Ha a számtani műveletet elvégzed, be tudod írni az üres kockákba a hiányzó számokat. Nos, ha a számokat átlós irányban — felülről lefelé — összeolvasod, megtudod, hogy hány dolgozója van a BKV-nak.

FOROG A KERÉK

Ha figyelmesen forgatod a lerajzolt villamoskereket, a kettős betűk két értelmes szóvá kerekednek ki, egy érdekes szakma nevét kapod megfejtésül. (Annyit még elárulunk, hogy minden negyedik betűpárost kell egymás mellé tenni.)

JÁRMŰVEK

Eláruljuk, hogy nyolcféle BKV-jármű szállítja a főváros területén az utasokat. Grafikusunk a nyolcból azonban csak hatot rajzolt le. **Vajon melyik két járművet hagyta ki?**

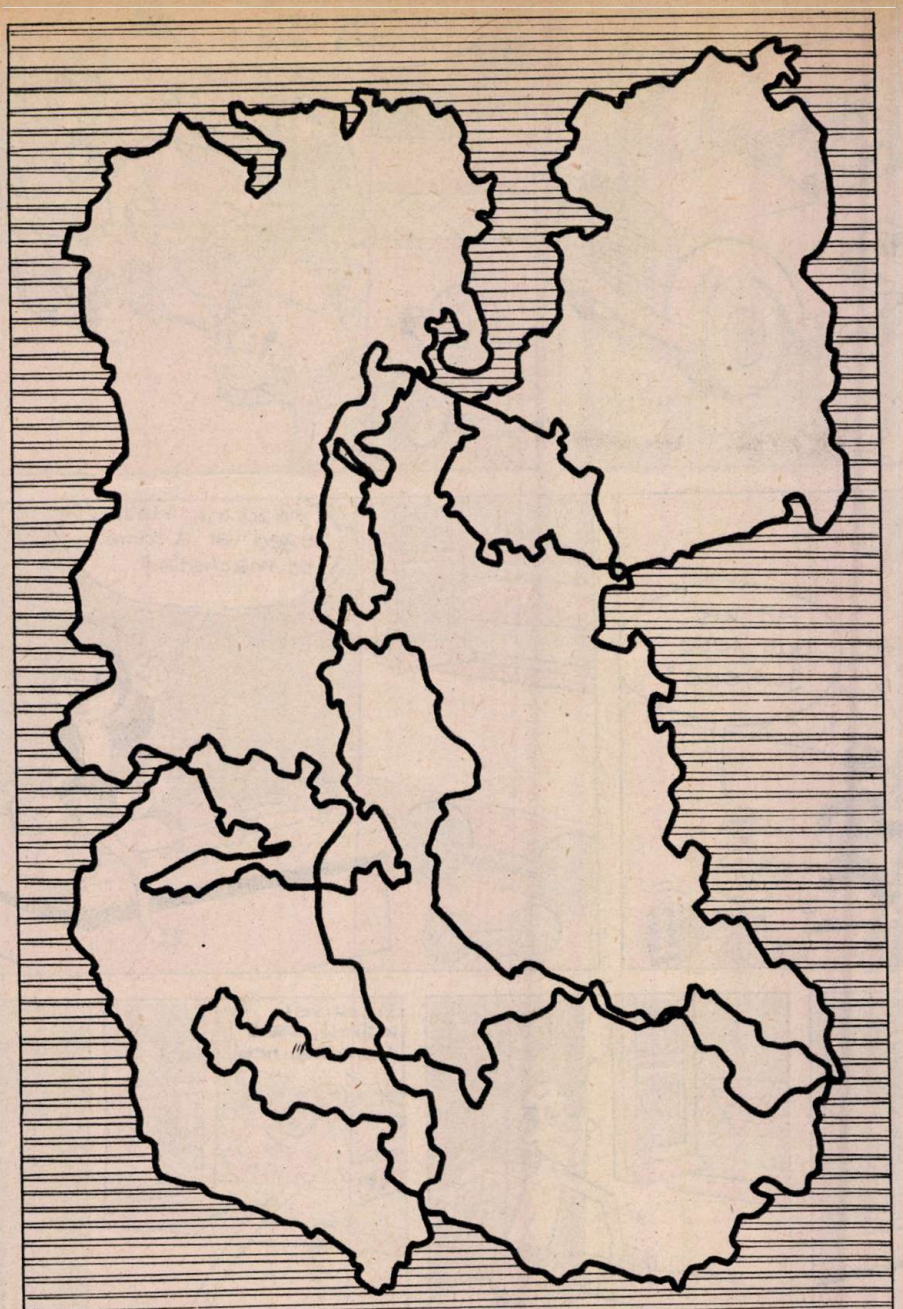

ÖT ORSZÁGBAN

Öt országban készülnek a BKV kezelésében levő járművek. A rajzok segítségével meg tudod mondani, hogy melyek ezek az országok.

SEGÍTŐTÁRSAK

A fővárosi közlekedés zavartalansága és biztonsága érdekében nagyon hasznos segítséget nyújt az ügyeletes rendőrnek a . . . A pontok helyére kívánkozó három szót rejtvényünkben találod meg. (A csillaggal jelzett betűtől indulj el és a sakkból jól ismert lóugrás szabályai szerint haladj előre, egészen a ponttal megjelölt betűig.) Könnyítésül annyit: elsősorban a te testi épségedre vigyáznak ők.

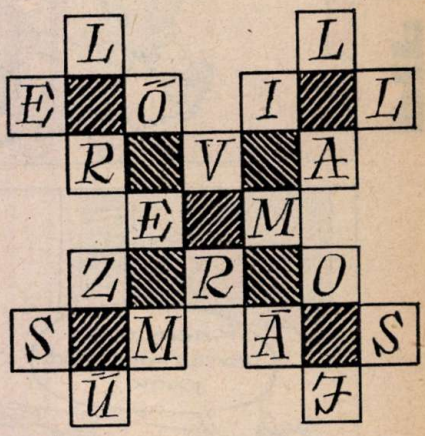

MELYIK SZAKMA?

Ha a sakkból jól ismert futó lépése szerint haladsz előre, akkor egy olyan szakma nevét ismered meg, amely a BKV-nál nagyon fontos mesterségek közé tartozik. (A kezdőbetűt neked kell megtalálnod.) **Mi a szakma neve?**

TANULÁS

Beküldendő a vízszintes 1., a függőleges 11. megfejtése együttesen, valamint a függőleges 8. sora.

VÍZSZINTES: 1. **A BKV-nak fontos intézménye van Budapesten, a XI. kerület, Bartók Béla út 133. szám alatt. (Első kocka: kettősbetű). Első szó.** 8. Magas férfihangot. 9. Ankarában van! 10. Bűvölj, más szóval. 11. A bűnügyben ilyen gazda is van. 12. Híres svéd írónő (Lagerlöf) keresztneve. 13. Román, svéd, osztrák, vatikáni és portugál autók jelzése. 15. Kicsinyítő képző. 16. „Az az ember bizony . . .” rövidítve. 18. Ruhát szaggat. 19. Régen a grófi uradalom irányítója volt.

FÜGGŐLEGES: 1. Majdnem egy dél-alföldi nagyváros. (Első kocka kettős betű)! 2. Elment . . . , hogy köszönt volna. 3. Élvonalbeli labdarúgónk (Mihály). 4. Magyar Rádió Zenei Alapítványa, rövidítve. 5. Autók is mennek rajta. 6. Régi rövid csövű puska, Csinom Palkónak is ilyen fegyvere volt. (Utolsó kocka: kettős betű). 7. Időhatározórag. 8. **Enynyi szakmában folyik a BKV-nál kiképzés. 11. A vízszintes 1-ben említett intézmény második szava.** 13. Öregek arcán látható (ékezet nélkül). 14. Halfajta. 18. Két betű az ABC-ből (Nevek végén mindkettő ugyanaz). 19. Oda-vissza, vízzel kapcsolatos szó.

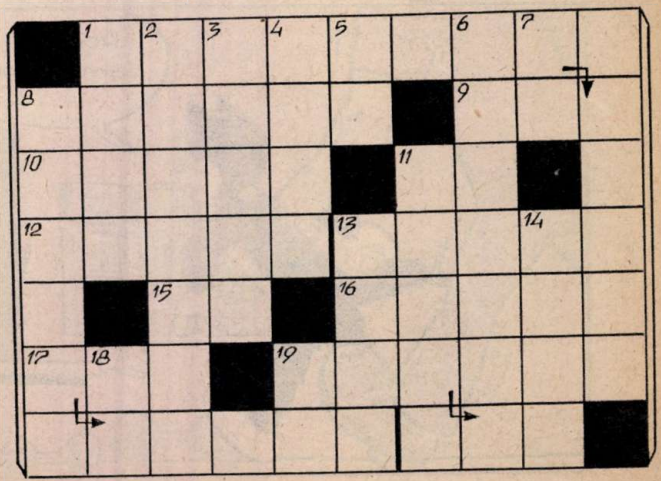

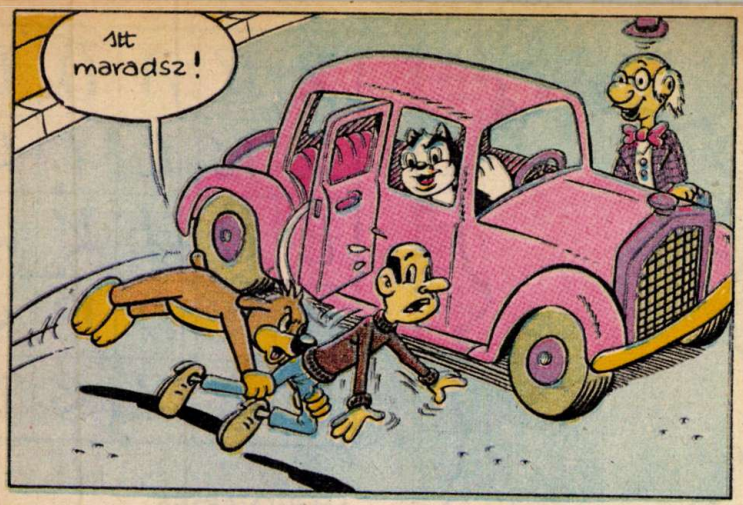
Itt maradsz!

Telt ház van, minden oké!

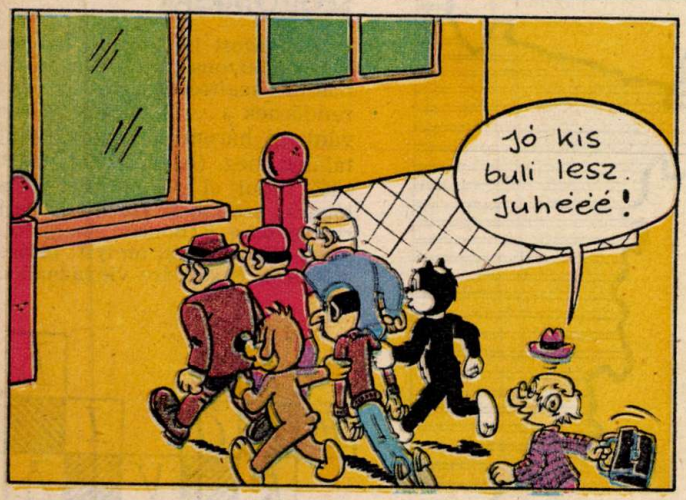
Jó kis buli lesz. Juhéééé!

Kezdünk. Hallod, téged vár a tömeg, te mázlista!

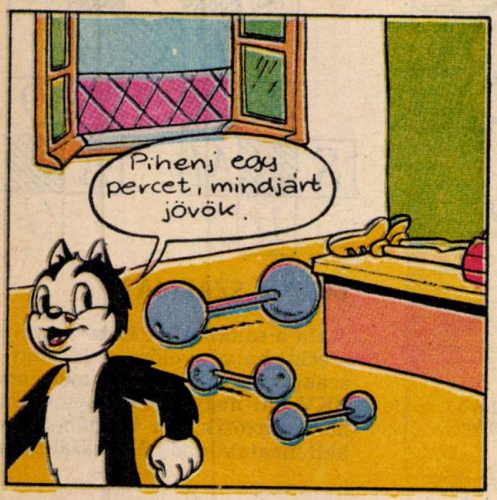
Pihenj egy percet, mindjárt jövök.

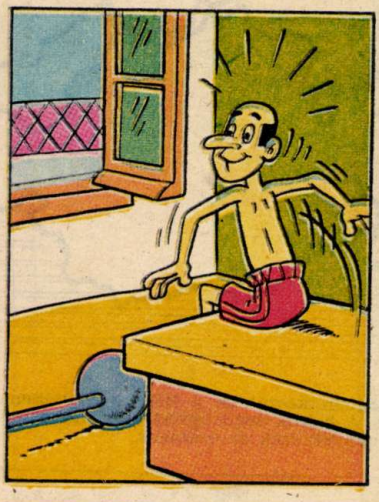

Bárkivel kiállok, csak Bunkóval nem!

Hol van Sampinyon?

Eltünt!
Lehetetlen!
Máris kezdenünk kell!

KÉPREJTVÉNYEK

Két képrejtvényt találsz itt. Megfejtésükhöz egy kis fejtörés, töprengés kell. Érdemes velük foglalkozni. Elvégre az agyat is kell tornásztatni!

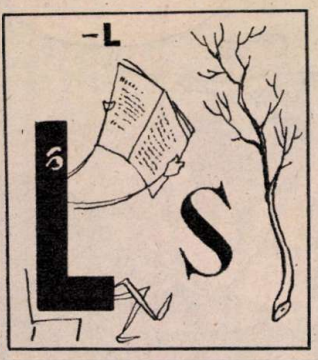

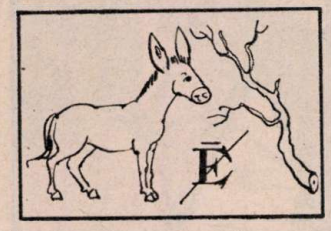

NYERTESEK 4. SZÁM

Böhm Béla, Esztergom; Bőnyi Katalin, Budapest; Csurgó Teodóra, Alsózsolca; Havasi Andrea, Budapest; Hegedűs Zsuzsa, Tiszajenő; Juhász Ágnes, Budapest; Király László Gyula; Kovács Katalin, Poroszló; Kökényesi Ferenc, Budapest; Nagy Károly, Kazincbarcika; Naszály Éva, Délegyháza; Pocsai Erzsébet, Kétérköz; Pajor Ágnes, Törökbalint; Pasztorek Mária, Besnyő; Pavelka Gyula, Dunaújváros; Szedmák Béla, Vámosgyörk; Szegedi János, Balmazújváros; Széll Tibor, Zirc; Türk Margit, Gávavencsellő; Vass Ilona, Körmend.

BÉLYEG-GYŰJTÉS

TÖRÖKORSZÁG: „HORA" hajó. LENGYELORSZÁG: Vöröskereszt-bélyeg. Új-ZÉLAND: Masterton város százéves fennállása alkalmából, a város címere. LENGYELORSZÁG: Érdekes nagy alakú (álló) hosszú bélyeg, a katowicei kohót népszerűsíti. JUGOSZLÁVIA: Rajko Zinzifov történész és filológus halálának százéves évfordulójára. AUSZTRIA: világbajnoksági sportbélyeg. MONACO: Három szép Rubens (1577—1640) kép reprodukcióját ábrázolja.

REJTVÉNY: 1971-ben hány éves volt a vasút? Jelent-e meg bélyeg a jubileumra?

A helyes megfejtést beküldők között bélyegeket sorsolunk ki.

Dr. Légrádi Dezső

1	2	3	4	1	3	2	9	3	1	4	7
9	3	7	1	2	1	1	8	8	2	1	7
8	1	2	2	6	1	4	1	7	2	1	1
1	2	3	1	8	8	7	1	2	3	2	1
1	3	9	3	4	1	4	6	1	2	1	7
2	7	6	4	1	2	1	4	7	1	3	6
5	3	8	3	2	1	7	9	2	2	3	1
8	1	2	3	1	7	3	3	8	1	3	2
9	8	1	1	4	6	1	1	5	4	1	1
7	2	1	2	8	1	2	1	4	5	2	2
1	5	7	7	2	3	4	3	8	6	9	5
3	6	5	8	1	8	7	6	5	9	6	1

SZÁMOK A SZÁMTENGERBEN

E nagy táblázaton hét számot vastag keretbe tettünk. Ezek valamiben hasonlítanak egymáshoz. Mindegyiknél a körülötte levő nyolc szám . . . nos, a titok nyitját ezeknél kell megkeresned.

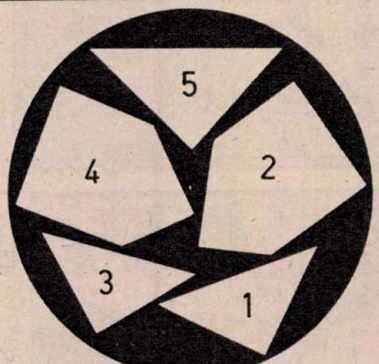

RAKD ÖSSZE!

Az öt fehér, megszámozott idomból vajon milyen mértani síkidomot lehet összeállítani?

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
VASVÁRI FERENC

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: 1137 Budapest Jászai Mari tér 5.

Telefon: 121-541, 121-549, 121-989.

Postafiók: 1396 Bp. 62. Pf. 508.

Kiadóhivatal: 1065 Budapest, Révay u. 16. Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft, I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

77.0099 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
SOPRONI BÉLA,
vezérigazgató

HU ISSN 0030–9583

INDEX: 25 696

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő:
PORKOLÁB CSABA

OKADA

Hátsó borítónkon ismét találkozol Okadával. A gyerekkori története folytatódik. Bátorsága, elszántsága még jobban megerősödött. Minden erejével azért harcol, hogy népe boldogulhasson.

Reméljük, hogy ez a történet is ugyanúgy fog majd tetszeni.

OKADA
megmenti a nép kincsét 2.

A férfi Big Sharp* puskájának ravaszára tette a kezét....

* Az 1860-as években bivalyvadászatra használt puskák márkája.

A lefegyverzett Okada karmolt és harapott, az egyenlőtlen küzdelem mégis hamar véget ért.

/FOLYTATJUK/